

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • OKTOBER 2019

Liahona

Kinderen komen met pornografie in aanraking - liefde kan helpen, p. 36

Duidelijk zien door een evangeliebril, p. 12

Vijf manieren waarop Jezus kinderen beschermdde, p. 18

Honderd jaar tempelzegens in Oceanië, p. 28

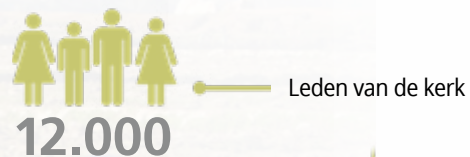
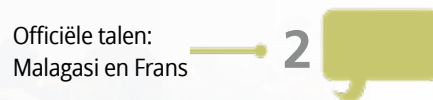
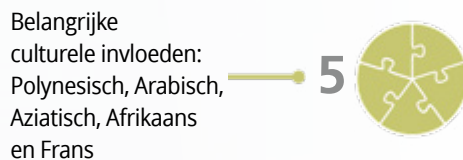
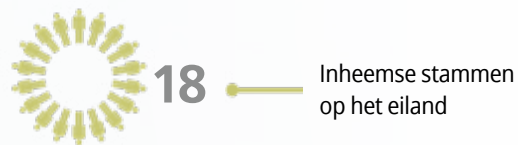
DE
KERK
IS HIER

Antananarivo Madagask

ar

Weetjes over Madagaskar en de kerk daar:

1986 Eerste Malagassische lid gedoopt, in Bordeaux (Frankrijk)

1990 Vijf mensen gedoopt en bevestigd

1998 Eerste zendingsgebied geopend

2000 Eerste ring gesticht

FOTO GETTY IMAGES

Jezus houdt van onze kinderen

Ik denk heel vaak aan kinderen. Ik houd van de kinderen in mijn familie- en vriendenkring. Daarnaast bedenken en redigeer ik voor mijn werk pagina's van de kerktijdschriften voor kinderen over de hele wereld. Maar ik beseft enkele jaren geleden dat ik nooit had bestudeerd wat er in de Schriften over kinderen staat. Ik besloot dan ook om het Nieuwe Testament en het Boek van Mormon met extra aandacht voor deze bijzondere groep te lezen.

Mijn leven is erdoor veranderd! Ik ben veel te weten gekomen, maar bovenal dat Jezus ontzettend veel om kinderen geeft. Hij bediende kinderen steeds als aparte groep, los van anderen. Hoe kunnen we zijn voorbeeld volgen?

Mijn artikel op pagina 18 bevat enkele inzichten die ik bij mijn Schriftstudie heb opgedaan, plus ideeën en handreikingen van diverse deskundigen op het gebied van preventie van mishandeling en misbruik.

Kinderen zijn bijzonder. Ik hoop dat we ze eensgezind zullen beschermen en sterk maken, en ze zo zullen behandelen als Jezus dat zou doen!

Veel liefs,

Marissa Widdison

Zegeningen van een evangeliebril
Ouderling Gary E. Stevensen

12

De Laietempel: een eeuw van vergadering
Clinton D. en Angela R. Christensen

28

Te zijn of te zijn geweest, dat is de vraag
Ouderling Joni L. Koch

24

Met pornografie omgaan: beschermen, reageren en genezen
Joy D. Jones

36

Inhoud

- 5 **Kinderen tegen pornografie beschermen** 🕒
- 6 **Geloofsportret**
Wilson Di Paula – San José (Uruguay) 🕒
Wilson raakte door een motorongeluk verlamd. Kort daarop overleed zijn vrouw. Hij wist niet meer wat hij moest doen. Maar het evangelie gaf hem antwoorden.
- 8 **Beginselen voor uw bediening**
Loopt u dit essentiële aspect van bediening mis?
We moeten niet alleen huilen met hen die huilen, maar ons ook verblijden met hen die blij zijn. We geven u vier manieren waarop u dat kunt doen.
- 12 **Zegeningen van een evangeliebril**
Ouderling Gary E. Stevenson
Als we een geestelijk evenwicht bewaren, hebben we een beter evangelieperspectief.
- 18 **Kinderen beschermen**
Marissa Widdison
Jezus Christus hield van en beschermde kinderen. Hoe kunt u zijn voorbeeld volgen?
- 24 **Te zijn of te zijn geweest, dat is de vraag**
Ouderling Joni L. Koch
Het is makkelijk om anderen te veroordelen, maar we moeten rechtvaardig oordelen en anderen zien zoals God hen ziet.
- 28 **De Laietempel: een eeuw van vergadering**
Clinton D. en Angela R. Christensen
De Laietempel in Hawaï bestaat al honderd jaar. Veel leden in Oceanië hebben er hun tempelzegens ontvangen.
- 32 **Onder heiligen der laatste dagen** 🕒
Twee zusters worden naar een hulpbehoevende zuster geleid; de boodschap van de zendingen verandert iemands leven; een bisschop besluit wat hij met zijn bonus gaat doen; een brief geneest een ontwrichte relatie.
- 36 **Met pornografie omgaan: beschermen, reageren en genezen**
Joy D. Jones
Kinderen krijgen met pornografie te maken en worden erdoor beïnvloed, maar door uw liefde kunnen ze die schadelijke invloed mijden en overwinnen.

🕒 Weglezertjes

Op de omslag
Foto Getty Images,
geënsceeneerd

Katernen

Jongvolwassenen

42

In de uitgave van deze maand vertellen we je **wat je kunt doen** als je **verkering hebt met iemand die met pornografie worstelt**. Lees **hoopgevende verhalen** van anderen die in hun verkering met pornografie te maken kregen.

Jongeren

50

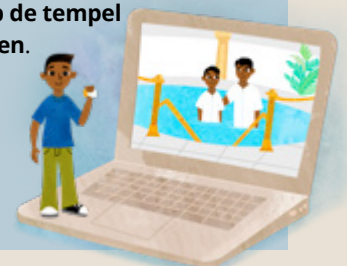
Wat het inhoudt om **een echte vriend** te zijn, hoe een jongere **het evangelie verkondigt**, en de hoeksteen van de kerk indachtig zijn.

Kinderen

Vriend

Ontdek hoe je net als Jezus **van andere mensen kunt houden**. Prodi bidt wanneer hij bang is. Florence wordt verpleegster. Je kunt je **op de tempel voorbereiden**.

DIGITALE THEMA-ARTIKELEN

Ik had gevochten om pornografie te overwinnen. Waarom deed hij dat niet?

Naam bekend bij de redactie

Een jongvolwassene uit Guatemala vertelt hoe ze op de Heer vertrouwde toen ze een moeilijke beslissing moest nemen.

Wat we deden toen mijn verloofde over zijn pornoverslaving had verteld

Naam bekend bij de redactie

Een jongvolwassene in Tahiti vertelt hoe pornografie haar relatie beïnvloedde.

Nu weet ik hoe ik moet reageren als iemand met pornografie worstelt

Naam bekend bij de redactie

Als je erachter komt dat iemand pornografie gebruikt, kan dat allerlei emoties oproepen. Deze jongvolwassene vertrouwde op de Heiland om te weten hoe ze liefdevol kon reageren.

MEER WETEN

In de app Evangeliebibliotheek en op liahona.ChurchofJesusChrist.org kunt u:

- de huidige uitgave lezen;
- artikelen vinden die alleen digitaal beschikbaar zijn;
- in voorgaande uitgaven zoeken;
- uw verhalen en opmerkingen insturen;
- u abonneren of een geschenkabbonnement geven;
- uw studie met digitale hulpmiddelen verbeteren;
- favoriete artikelen en video's delen;
- artikelen downloaden of afdrukken.

NEEM CONTACT MET ONS OP

Stuur vragen en opmerkingen via e-mail naar liahona@ChurchofJesusChrist.org.

Stuur uw geloofsversterkende verhalen in op liahona.ChurchofJesusChrist.org of verstuur ze per post naar:

Liahona, flr. 23

50 E. North Temple Street
Salt Lake City, UT, 84150-0023, VS

OKTOBER 2019 JAARGANG 119
NUMMER 10
LIAHONA 18610 120

Tijdschrift van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Het Quorum der Twaalf Apostelen: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Redacteur: Randy D. Funk

Adviseurs: Becky Craven, Cristina B. Franco, Sharon Eubank, Walter F. González, Larry S. Kacher, Adrián Ochoa, Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Algemeen directeur: Richard I. Heaton

Directeur kerktijdschriften: Allan R. Loyborg

Zakelijk manager: Garff Cannon

Hoofredacteur: Adam C. Olson

Assistent-hoofredacteur: Ryan Carr

Productie-assistente: Camila Castrillón

Teksten en redactie: David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Leidinggevend artdirector: J. Scott Knudsen

Artdirector: Tadd R. Peterson

Vormgeving: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhorst

Coördinatrice intellectueel eigendom: Collette Nebeker Aune

Productiemanager: Jane Ann Peters

Productie: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Marrissa M. Smith

Drukvoorbereiding: Joshua Dennis

Directeur drukwerk: Steven T. Lewis

Directeur distributie: Nelson Gonzalez

Postadres: *Liahona*, Fl. 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch,

Samoaans, Sloveens, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamees en Zweeds. (De frequentie verschilt per taal.)

© 2019 by Intellectual Reserve, Inc. All rights reserved. Printed in the United States of America.

Auteursrecht: tenzij anders aangegeven, mag materiaal in de *Liahona* voor eigen, niet-commercieel gebruik (waaronder kerkroepingen) gekopieerd worden. Dat recht kan op elk moment ingetrokken worden. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als de bronvermelding dat aangeeft. Auteursrechtelijke vragen kunt u richten aan het Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, VS; e-mailadres: cor-intellectualproperty@ChurchofJesusChrist.org.

For Readers in the United States and Canada: Oktober 2019 Vol. 119 No. 10. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch (ISSN 1080-9554) is published monthly by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: +1 800 537 5971. Credit card orders (American Express, Discover, MasterCard, Visa) may be taken by phone or at store.ChurchofJesusChrist.org. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

KINDEREN TEGEN PORNOGRAFIE BESCHERMEN

Zuster Joy D. Jones, algemeen jeugdwerkpresidente, zegt dat liefde het krachtigste wapen tegen pornografie is: 'Er is een uitspraak die zegt: "porno maakt liefde kapot", maar laten we niet vergeten dat liefde ook porno kapotmaakt.' Er zijn drie manieren waarop we kinderen tegen de invloeden van pornografie kunnen beschermen door onze liefde voor hen te uiten.

BESCHERMEN:

'Ik hou van je'

Schep een band waardoor uw kinderen zich veilig en geliefd voelen.

REAGEREN:

'Ik hou nog steeds van je'

Praat met uw kinderen over pornografie en laat ze met hun vragen bij u komen.

GENEZEN:

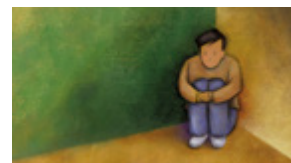
'Ik zal altijd van je houden'

Verzeker uw kinderen dat uw liefde niet verandert, ook niet als ze met pornografie worstelen.

WAT U KUNT DOEN

- Praat ontspannen met uw kinderen over seksualiteit en hoe u ze tegen pornografie wilt beschermen.
- Laat kinderen het *waarom* begrijpen.
- Elke smartphone, tablet en computer dient beveiligingsfuncties te hebben, ook die van tieners en volwassenen.
- Laat nooit iemand alleen in een kamer met een media-apparaat.
- Veroordeel kinderen niet als ze aangeven dat ze met pornografie worstelen.

Zuster Jones licht deze ideeën in haar artikel op pagina 36 nader toe.

'We beschermen onze kinderen tot ze zichzelf kunnen beschermen.'

Jason S. Carroll, hoogleraar gezinswetenschappen aan de Brigham Young University

Wilson Di Paula

San José (Uruguay)

Wilson raakte door een motorongeluk verlamd. Een jaar later overleed zijn vrouw. Als weduwnaar met twee dochtertjes wist Wilson zich geen raad. Hij wist niet of het leven wel een doel had. Wilson had verbitterd kunnen raken. In plaats daarvan begon hij naar waarheid te zoeken.

FOTOGRAAF CODY BELL

Ik had veel vragen. Waarom gebeuren er nare dingen? Ik probeerde goed te leven, maar mijn vrouw werd van me weggenomen terwijl ik aan een rolstoel gekluisterd was. En toen moesten artsen ook nog eens een tumor uit mijn dochters hoofd verwijderen. Ik begon te denken dat het leven geen doel heeft.

Ik besepte dat ik naar de waarheid op zoek moest gaan. Ik onderzocht verschillende godsdiensten en vond De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik voelde dat ik de waarheid gevonden had.

Ik weet nu dat er een doel voor onze tijd hier op aarde is. We zijn hier als onderdeel van het eeuwige plan van onze hemelse Vader. We hebben een Heiland die de dood heeft overwonnen en is opgestaan. Die kennis geeft me kracht. Nu doe ik mijn best om te volharden en ga ik steeds voorwaarts. Ik heb een doel en ik weet dat ik een eeuwig gezin kan hebben als ik getrouw blijf.

MEER WETEN

Lees meer over Wilsons geloofsreis en bekijk meer foto's in de Evangeliebibliotheek of onlineversie van dit artikel op [ChurchofJesusChrist.org/go/10196](https://www.ChurchofJesusChrist.org/go/10196).

HOE U EEN GELOOFSPORTRET KUNT INSTUREN

U kunt op [liahona.ChurchofJesusChrist.org](https://www.liahona.ChurchofJesusChrist.org) een beknopte beschrijving en foto in hoge resolutie insturen van iemand wiens geloof u inspireert.

Beginnelsen voor uw bediening

Loopt u dit *essentiële aspect* van bediening mis?

Bediening is u 'verblijd[en] met hen die blij zijn', net zozeer als 'huil[en] met hen die huilen' (Romeinen 12:15).

Bij bedienen denken we al snel aan mensen helpen die dat nodig hebben. We praten over tuinieren voor een weduwe, eten brengen aan een zieke of iets geven aan wie het moeilijk hebben. We knopen Paulus' raad om te 'huil[en] met hen die huilen' in onze oren, maar letten we ook genoeg op het *eerste* aspect van dat vers: ons 'verblijd[en] met hen die blij zijn'? (Romeinen 12:15.) Ons verblijden met hen die wij bedienen – of dat nu inhoudt hun successen mee te vieren of ze helpen vreugde in moeilijke tijden te vinden – is een belangrijk aspect van uw bediening zoals de Heiland dat zou doen.

Hier zijn vier nuttige ideeën om ons te richten op het goede dat God op ons pad plaatst.

1. Wees opmerkzaam

Bonnie H. Cordon, algemeen jongevrouwen-presidente, maakt ons duidelijk dat we hen die we bedienen, moeten *zien* – niet alleen hun zorgen en moeilijkheden zien, maar ook hun sterke kanten,

ERVARINGEN UITWISSELEN

Stuur ons ervaringen uit uw bediening aan anderen, of uit de bediening van anderen aan u. Ga naar liahona.ChurchofJesusChrist.org en klik op 'Submit an Article or Feedback'.

talenten en successen. Ze zegt dat ze aan ons 'een pleitbezorger en vertrouweling [moeten] hebben, iemand die hun omstandigheden kent en hun dromen en doelen steunt.'¹

In de gelijkenis van de schapen en de bokken zegt de Heiland dat degenen aan zijn rechterhand zullen vragen: 'Heere, wanneer hebben wij U hongerig gezien en te eten gegeven? Of dorstig en te drinken gegeven?

'Wanneer hebben wij U als een vreemdeling gezien en gastvrij onthaald?' (Mattheüs 25:37-38.)

'Broeders en zusters, het sleutelwoord is *gezien*', aldus zuster Cordon. 'De rechtvaardigen zagen wie in nood was omdat ze keken en opletten. Ook wij kunnen met een wakend oog hulp en troost bieden, successen meevieren en zelfs meedromen.'²

2. Vind redenen om iets te vieren

Vier grote of kleine successen mee. Het kan om kanker overwinnen of oppakken van het leven na een stukgelopen relatie gaan, een nieuwe baan of een teruggevonden schoen, een maand overleven na het verlies van een dierbare of een week overleven zonder suiker.

Bel om de betrokkene te feliciteren, stuur een kaartje of ga samen ergens lunchen. Als we elkaar deelgenoot maken van onze zegeningen, dankbaar in het leven staan, en de zegeningen en successen van anderen meevieren, 'verheugen [we ons] in de vreugde van onze broeders' (Alma 30:34).

HET VOORBEELD VAN DE HEILAND

Jezus Christus verheugde zich vaak in het geluk van anderen. Zo was Hij aanwezig op de bruiloft in Kana. Daar vierde Hij niet alleen de blijde gebeurtenis mee, maar veranderde Hij ook water in wijn (zie Johannes 2:1-11). Wij kunnen eveneens ons best doen om speciale gebeurtenissen voor hen die wij bedienen bij te wonen.

We zien dat de Heiland Zich ook over de rechtschapenheid van anderen verblijdde. Toen Hij de Nephieten bezocht, zei Hij tegen hen: 'Gezegend bent u wegens uw geloof. En nu zie, mijn vreugde is overvloedig' (3 Nephi 17:20).

3. Zie de hand van de Heer

Soms betekent ons verblijden met anderen dat we ze wijzen op redenen om zich te verblijden – wat voor moeilijkheden of genoegens ook op ons pad komen. De simpele waarheid dat onze hemelse Vader op ons let en klaarstaat om ons op te beuren, kan een ongelooflijke bron van vreugde zijn.

U kunt anderen helpen om de hand van de Heer in hun leven te zien door te vertellen hoe u die bij uzelf hebt gezien. Stel u kwetsbaar op en geef aan hoe uw hemelse Vader u door uw moeilijkheden heen heeft geholpen. Dit getuigenis kan anderen laten inzien hoe Hij ook hen geholpen heeft (zie Mosiah 24:14).

4. Perk uw vermogen om u te verblijden niet in

Helaas perken we ons eigen vermogen om ons met anderen te verblijden soms in. Dat geldt vooral als we niet zeker weten wat we te bieden hebben of waar we in het leven staan. In plaats van ons in het geluk van een ander te verheugen, gaan we ons met hen vergelijken. Dat is echt een valstrik. Ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Zegeningen vergelijken, is waarschijnlijk de beste manier om vreugde te verdrijven. Wij kunnen niet tegelijk dankbaar en jaloers zijn.'³

‘Hoe kunnen we die neiging, die we bijna allemaal hebben, weerstaan?’ vroeg ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen. ‘We kunnen onze vele zegeningen tellen, en we kunnen de prestaties van anderen toejuichen. Maar we kunnen vooral anderen dienen, de beste oefening die ooit voor het hart is voorgeschreven.’⁴ Laten we geen vergelijkingen trekken, maar de mensen die we bedienen complimenteren. Vertel vrijuit wat u in hen of hun gezinsleden waardeert.

Paulus herinnert ons eraan dat wij allemaal leden van het lichaam van Christus zijn, en ‘als één lid eer ontvangt, verblijden alle leden zich mee’ (1 Korinthe 12:26). Met de hulp van onze hemelse Vader kunnen we opmerken wat er met anderen gebeurt, grote en kleine successen meevieren, ze de hand van de Heer helpen zien en afgunst overwinnen, zodat we ons werkelijk samen in de zegeningen, talenten en het geluk van anderen kunnen verblijden. ■

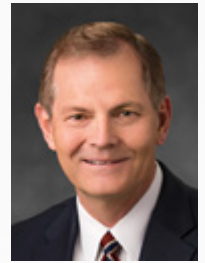
NOTEN

1. Bonnie H. Cordon, ‘Een herder worden’, *Liahona*, november 2018, 75.
2. Bonnie H. Cordon, ‘Een herder worden’, 75.
3. Quentin L. Cook, ‘Rejoice!’ *Ensign*, november 1996, 30.
4. Jeffrey R. Holland, ‘De andere verloren zoon’, *Liahona*, juli 2002, 64.

UITNODIGING TOT BEDIENING

Denk aan hen die u bedient. Welke talenten en sterke kanten hebben ze? Welke kansen of successen hebben ze gehad? Hoe kunt u zich met hen verblijden, ze complimenteren of ze aanmoedigen?

Zegeningen van een evangeliebril

Vanuit een evangelieperspectief kun je duidelijker zien wat je prioriteiten zijn, hoe je problemen kunt oplossen, en hoe je verleidingen het hoofd kunt bieden.

Wat is het een grote zegen om lid van de kerk van Jezus Christus te zijn in de bedeling waarin we dankzij de herstelling van de sleutels van het koninkrijk en de vervulling van profetieën op de voorste rij kunnen toekijken hoe ‘het evangelie [voortrolt] naar de einden der aarde, zoals de steen die uit de berg is losgehakt zonder toedoen van mensenhanden, zal voortrollen totdat hij de gehele aarde heeft vervuld’ (Leer en Verbonden 65:2).

Deze profetie werd aan Daniël in het Oude Testament gegeven en in deze bedeling herhaald. Als we kijken naar de meer dan 3.300 ringen die de kerk nu telt, is het duidelijk dat ze in vervulling gaat. In de afgelopen 50 jaar is het ledenaantal van de kerk van 2,1 miljoen naar meer dan 16 miljoen gestegen.¹

Deze explosieve groei en verandering is voor mij net zo indrukwekkend als het feit dat de beginselen en gebruiken van het evangelie dezelfde zijn gebleven, waaronder het patroon van goddelijke leiding dat voor de kerk van Jezus Christus is geopenbaard. Volgens dit patroon worden ringen georganiseerd als ‘een bescherming [...] en een toevlucht voor de storm en voor de verbolgenheid, wanneer die onversneden wordt uitgestort op de gehele aarde’ (Leer en Verbonden 115:6).

Een van de grootste wonderen in je sterfelijk bestaan zal zijn dat je het geestelijke en de andere belangrijke aspecten van je leven in balans kunt houden.

Broeders en zusters, de Heer geeft ons zoveel zegeningen. Het is belangrijk om te leren begrijpen dat zegeningen afhangen van onze gehoorzaamheid aan geboden, en dat we de Heer onze liefde tonen door zijn geboden te onderhouden. Dergelijke evangeliebeginselen bieden ons een belangrijk perspectief.

Dat brengt mij op twee dingen die ik wil benadrukken. President Dallin H. Oaks, eerste raadgever in het Eerste Presidium, heeft in 2015 over deze twee dingen tot de jonge alleenstaanden gesproken.

Vanuit een evangelieperspectief kijken

President Oaks heeft gezegd: ‘*Perspectief* is het vermogen om alle relevante informatie in een betekenisvolle relatie te zien, het hele plaatje.’² Hieronder staan enkele dingen die je begrijpt als je door een evangeliebril kijkt:

- Jullie zijn kinderen van een liefhebbende hemelse Vader (zie Leer en Verbonden 76:24).
- Jullie zijn op aarde met een doel, en jullie hebben het vermogen om keuzes te maken (zie 2 Nephi 2:27; 10:23).
- ‘Want er moet wel een tegenstelling in alle dingen zijn’ (2 Nephi 2:11).
- Jezus Christus is onze Heiland, en onze afspraak bij de Vader (zie 1 Johannes 2:1; Leer en Verbonden 110:4).

Bedenk eens wat er gebeurt als je elk aspect van je leven door een evangeliebril bekijkt. Vanuit een evangelieperspectief kun je duidelijker zien wat je prioriteiten zijn, hoe je problemen kunt oplossen, en hoe je verleidingen het hoofd kunt bieden. Dit kan echt van invloed zijn op de manier waarop je je leven aanpakt en welke beslissingen je neemt.

Als we het zo bekijken, weten we dat de Heer van ons verlangt dat we elke week aan het avondmaal deelnemen, en dat we elke dag de Schriften bestuderen en tot Hem bidden. Bovendien weten we dat Satan ons zal verleiden om onze Heiland niet te volgen, en niet naar de zachte influistering van de Heilige Geest te luisteren. Dan beseffen we beter dat de tegenstander probeert onze keuzevrijheid en ons vermogen om ons tegen hem te verzetten weg te nemen door middel van verslaving, bijvoorbeeld aan drugs en pornografie.

Een evangeliebril laat ons juist duidelijk zien hoe belangrijk het is om een gezin te stichten – te kiezen voor een huwelijk, en kinderen in rechtschapenheid op te voeden. Door die bril zien we ook dat de tegenstander het gezin het liefst zou vernietigen en het traditionele rollenpatroon op losse schroeven zetten, en zo de waarde die de maatschappij aan het stichten en voeden van een gezin hecht, zou verminderen.

Een geestelijk evenwicht bewaren

President Oaks heeft gezegd: ‘Als jongvolwassenen die visie hebben, als ze die evangeliebril hebben, is het cruciaal dat ze hun geestelijk evenwicht bewaren. Daartoe moet je sommige wereldse verlokkingen uit de weg gaan, en al het nodige doen om dichterbij de Heiland te komen.’³

Aan de ene kant heb je veel dringende zaken en prioriteiten in alle soorten en maten, en die hebben allemaal jouw

aandacht, concentratie en leiding nodig. De lijst is voor iedereen anders en hangt van jouw omstandigheden af, maar een opleiding, een baan, een huwelijk, en emotioneel en lichamenteel welzijn horen er zeker bij. Het is natuurlijk aan jou om een evenwicht te zoeken tussen deze belangrijke aspecten van het leven en je geestelijk welzijn.

President Oaks heeft ook gezegd dat je je 'tijd zorgvuldig moet indelen zodat je niet geestelijk uitgehongerd raakt doordat je je op andere bezigheden en verantwoordelijkheden concentreert. Daarom is het vooral voor jongvolwassenen zo belangrijk [...] om gehoor te geven aan de raad om naar de kerk te gaan, in de kerk te dienen, dagelijks de Schriften te bestuderen, dagelijks als gezin geknield te bidden, en een kerkroeping te vervullen.'⁴

Zelfs als je overstelpt wordt door een breed gamma persoonlijke behoeften, zul je erachter komen dat een evenwicht tussen je bezigheden, je beproevingen en je geestelijke instelling mogelijk is. De Heer verwacht niets van jou dat onmogelijk is. Ik heb president Thomas S. Monson (1927–2018) herhaaldelijk horen zeggen: 'Wie de Heer roept, maakt de Heer ook geschikt'.⁵ Ik denk dat dit vooral geldt voor leden van de kerk.

Al lijkt het nog zo moeilijk om dit evenwicht te vinden, ik beloof dat een van de grootste wonderen in je sterfelijk bestaan zal zijn dat je het geestelijke en de andere belangrijke aspecten van je leven in balans leert houden. Het is zelfs mogelijk om niet alleen de bestaande situatie te handhaven, maar ook om geestelijk en in de andere belangrijke aspecten van je leven te groeien en vooruitgang te maken.

Dat wordt voornamelijk mogelijk gemaakt doordat de Heer de spil is. Hij is het absolute middelpunt van evenwicht. En Hij heeft goddelijke belangstelling voor jou, omdat je een

van zijn kinderen bent. Maar het resultaat hangt af van jouw focus en je inzet om evenwicht te vinden.

Ik heb bij anderen en mezelf gemerkt dat we geneigd zijn om naar één kant over te hellen. Evenwicht vereist onze voortdurende inzet en aandacht. Kies er bewust voor om in evenwicht te blijven.

Het is frappant dat het beide kanten uit kan gaan. Soms zul je merken dat je meer aandacht moet besteden aan je schoolwerk of je baan, 'terwijl je op de goede weg bent met je kerkwerk'.⁶ Vergeet echter nooit om de Heer als middelpunt te houden, zodat je je geestelijke evenwicht kunt bewaren.

De Heer zal je helpen

Als we door onze evangeliebril kijken, is het makkelijk om de fundamentele waarheid te begrijpen dat de Heer ons zal helpen. Een van de fundamentele evangeliebeginselen is dat we kinderen van liefhebbende hemelse Ouders zijn. Het is vanzelfsprekend dat Ze ons op alle mogelijke manieren helpen om weer naar ons hemelse thuis terug te keren.

Ik wil graag een voorbeeld van de hulp van de Heer geven. Een van mijn jeugdleiders, Thad Carlson, vertelde het mij jaren geleden. Thad, die onlangs overleden is, maakte enorm veel indruk op mij toen ik jong was. Hij was tijdens de grote depressie opgegroeid, en was de negende van veertien kinderen. Zijn familie leefde van landbouw en veeteelt. Ze hadden het niet breed, en hun kudde vee was hun kostbaarste bezit.

Toen Thad jong was, moest hij voor de kudde zorgen en die zo nodig naar de plekken met het beste gras drijven. Het was een zware taak voor een kleine jongen. Hij deed zijn werk met de hulp van een slimme pony die aan de kleinste aanwijzing genoeg had. De pony heette Old Smoky. Maar Old Smoky had een vreemd trekje, hij wilde zich nooit laten

Vergeet niet om je evangeliebril op te zetten. Bekijk de wereld om je heen door de bril van het evangelie van Jezus Christus.

vangen. Als iemand te dichtbij kwam, draafde hij weg, omdat hij wist dat hij aan het werk zou worden gezet.

Op een dag was Old Smoky gevangen, opgetuigd en gezadeld, en de jonge Thad reed naar de weide waar de kudde stond te grazen. De grond was droog en de weide was dor, maar Thad zag dat het gras naast de weide, langs de spoorweg, langer en mooier groen was. Daarom bedacht hij dat hij de koeien uit de omheinde weide kon drijven en ze lekker langs het spoor kon laten grazen.

Met de hulp van Old Smoky dreef Thad de koeien de weide uit, waar ze meteen van het lekkere, groene gras langs het spoor begonnen te eten. De koeien waren tevreden en leken voor zichzelf te zorgen, dus steeg Thad van zijn pony af en ging hij op de teugels zitten. Hij genoot van de omgeving, begon te spelen en zich te amuseren. Maar Old Smoky wilde ook wel wat van dat groene gras. De teugels glipten onder Thad vandaan, en weg was de pony.

Er kwam meteen een abrupt einde aan het schilderachtige, vredige tafereel toen Thad in de verte plots een schel geluid hoorde. Het was de fluit van een stoomlocomotief die kwam aangedenderd op het spoor waar zijn kudde gezapig stond te grazen! Hij wist dat de gevolgen voor de kudde en ook voor zijn familie tragisch zouden zijn als hij de koeien niet snel terug de weide in kon drijven, ver weg van het aanstormende gevaar. Hij wist dat hij het zichzelf nooit zou kunnen vergeven als hij zijn plicht niet vervulde.

Thad sprong meteen op en rende naar Old Smoky om de teugels te pakken. Old Smoky zag Thad komen en sloeg op de vlucht omdat hij niet gevangen wilde worden. Thad was buiten adem en radeloos. Hij kreeg al visioenen van dode koeien en een zwaar getroffen familie. Hij wist dat hij snel moest zijn.

Later schreef hij op wat er was gebeurd: 'Mijn jeugdwerk-leerkracht had ons geleerd om te bidden, en dat bevestigde wat ik van mijn moeder had geleerd. Ten einde raad viel ik op mijn knieën en bad ik om hulp zodat ik de koeien van het spoor af kon krijgen.'

Thad hoorde geen stem, maar er kwam een duidelijke gedachte in hem op: 'Zie je dat de koeien vlakbij Old Smoky kunnen komen zonder dat hij wegrent? Je zit al op je knieën, zet nu ook nog je handen op de grond. Doe alsof je een koe bent, en kruip naar Old Smoky toe.'

Thad zei: 'Dat deed ik. De pony bewoog niet. Ik pakte de teugels beet, leidde hem naar het hek, sprong op zijn rug, en razendsnel dreven we de koeien weer de weide in. Old Smoky deed het uitstekend en was opmerkelijk behendig.'

Toen Thad later op de middelbare school zat, besefte hij pas ten volle dat hij een duidelijk antwoord op zijn gebed had gekregen op een moment van hoge nood. Hij merkte op: 'Engelen dienden Old Smoky en deden wat ik niet kon, en onze familie werd een drama bespaard.' Later zei hij: 'Dit was de eerste van veel ingevingen die nog zouden volgen. "En wat u de Vader ook in mijn naam vraagt dat goed is, in geloof dat u zult ontvangen, zie, het zal u gegeven worden" (3 Nephi 18:20).'⁷

Wij moeten allemaal onze koeien van het spoor af krijgen voordat de trein komt. Er dreigt gevaar in veel verschillende soorten en maten. Soms is het zo ernstig als bij Thad, en zijn de gevolgen levensbedreigend en zielsbedreigend voor ons of onze dierbaren.

In andere situaties zijn de gevolgen misschien niet zo ernstig, maar kunnen ze toch zwaar op onze gedachten en ons hart drukken. Een ding is zeker: ieder van ons krijgt te maken met tegenspoed en verdriet, omdat dat bij het sterfelijk leven hoort. Maar vergeet nooit dat de Heer ons zal helpen!

Ik houd van deze woorden in het Boek van Mormon: 'Wij zien dat God ieder volk indachtig is, in welk land het zich ook bevindt; ja, Hij telt zijn volk en zijn innerlijke barmhartigheid strekt zich uit over de gehele aarde' (Alma 26:37).

Dat geldt voor ieder van ons. Weten dat de Heer ons zal helpen, is een grote geruststelling.

Geloof, hoop en een evangeliebril

Kortom, ik moedig jullie aan om je evangeliebril op te houden. Bekijk de wereld om je heen door de bril van het evangelie van Jezus Christus.

Blijf geestelijk in evenwicht. We krijgen allemaal met beproevingen en kansen in elk aspect van ons leven te maken, en we kunnen daar het best mee omgaan als we ze

in evenwicht houden met ons geloof in Jezus Christus en zijn verzoening.

Ten slotte, heb geloof en vertrouwen dat de Heer je zal helpen. Door deze kennis kun je de onvermijdelijke beproevingen van je sterfelijke zending vol zelfvertrouwen het hoofd bieden. ■

Naar de toespraak 'A Gospel Perspective', gehouden tijdens een devotional aan de Brigham Young University-Hawāi op 19 september 2017.

NOTEN

1. Zie 'Statistisch rapport 2018', *Liahona*, mei 2019, 112.
2. Dallin H. Oaks, haardvuuravond voor jonge alleenstaanden, 8 februari 2015, Salt Lake City (Utah).
3. Dallin H. Oaks, haardvuuravond voor jonge alleenstaanden, 8 februari 2015.
4. Dallin H. Oaks, haardvuuravond voor jonge alleenstaanden, 8 februari 2015.
5. Thomas S. Monson, 'Duty Calls', *Ensign*, mei 1996, 44.
6. Dallin H. Oaks, haardvuuravond voor jonge alleenstaanden, 8 februari 2015.
7. Thad Carlson, privécorrespondentie.

Kinderen beschermen

Wat kunnen we doen om de kinderen in ons leven beter te beschermen en sterk te maken?

Marissa Widdison
Kerktijdschriften

We weten dat Jezus allerlei groepen onderwees, maar in het bijzonder van kinderen hield. Hij schonk aandacht aan kinderen, zelfs als het eigenlijk niet uitkwam. Hij riep kinderen bij Zich en gaf ze een persoonlijke zegen. Hij veroordeelde mensen die kinderen kwetsten of iets aandeden. En Hij hield ons voor dat we meer als kinderen moeten worden om het koninkrijk der hemelen binnen te gaan.¹

‘Zie uw kleinen’, zei Hij na zijn opstanding tegen het volk in Amerika. De hemelen werden geopend, liefdevolle engelen daalden af, vormden een kring om de kinderen heen en omringden hen met vuur. (Zie 3 Nephi 17:23–24.)

Met alle gevaren in de hedendaagse wereld zouden we willen dat onze kinderen voortdurend door hemels vuur omringd konden worden. Naar schatting is een op de vier mensen wereldwijd als kind mishandeld of misbruikt. Dat gemiddelde cijfer ligt bij bepaalde kwetsbare groepen, zoals mensen met een handicap, nog hoger.² Het goede nieuws is dat we kinderen op veel manieren actief kunnen beschermen.

‘Denk aan een kind waarvan je houdt’, zegt zuster Joy D. Jones, algemeen jeugdwerkpresidente. ‘Als je tegen dat kind zegt: “ik hou van je”, wat betekent dat dan? [...] We [bieden] bescherming zodat onze dierbaren zich volledig kunnen ontplooiën en met de moeilijkheden van het leven om kunnen gaan.’³

Laten we het voorbeeld van de Heiland eens nader onder de loep nemen. Wellicht doen we dan ideeën op zodat we de kinderen in ons leven beter kunnen beschermen.

Toen Jezus de Nephieten bezocht, zegende Hij ieder kind afzonderlijk. Ook wij dienen elk kind te leren kennen.

Jezus maakte tijd voor hen vrij

Jezus maakte tijd vrij en had aandacht voor hen die jong en kwetsbaar waren (zie Mattheüs 19:14). Wij kunnen ook tijd vrij maken om naar onze kinderen te luisteren en proberen hun moeilijkheden te begrijpen.

‘Hoe meer het kind zich geliefd voelt, hoe makkelijker hij of zij vrijuit kan spreken’, zegt zuster Jones. ‘Wij moeten het gesprek aangaan en niet wachten tot de kinderen naar ons toe komen.’⁴

Een moeder vond het nuttig om haar kinderen elke avond te vragen: ‘Heb je vandaag woorden gehoord die je niet begreep?’

Onze kinderen zijn waarschijnlijk eerst geneigd om online naar antwoorden te zoeken, omdat het internet meteen hulp biedt en niet oordeelt. Maar we moeten ze overtuigen dat *wij* een betrouwbaardere bron van informatie zijn. Dat houdt ook in dat we niet al te heftig reageren als onze kinderen ons iets ongemakkelijks vertellen. Als we bijvoorbeeld emotioneel uitbarsten als ons kind toegeeft dat het naar pornografie heeft gekeken, kloppen ze misschien niet weer voor hulp bij ons aan. Maar reageren we met liefde, dan hebben we de kans om een duidelijke boodschap af te geven: dat ze met ons over *alles* kunnen praten.

Zuster Jones zegt: ‘Door liefdevol te praten over kleine probleempjes wordt een fundament van gezonde reacties gelegd, zodat de communicatiekanalen openstaan als de grote problemen komen.’⁵

Gesprekken van ouders met kinderen over hun lichaam zijn erg belangrijk en bieden ook bescherming. In die gesprekken dienen accurate woorden voor lichaamsdelen, informatie over hygiëne en te verwachten veranderingen aan de orde te komen. We behoren over seksualiteit te praten en te noemen dat lichamelijke en emotionele intimiteit een prachtig onderdeel van het plan van onze hemelse Vader voor ons is. We kunnen ook over onderwerpen zoals misbruik en pornografie praten. Die gesprekken moeten op de leeftijd en vragen van onze kinderen afgestemd worden. In het ideale geval hebben we in de loop van de tijd meerdere gesprekken, waarbij we steeds informatie toevoegen naarmate onze kinderen groter worden en ze zaken beter begrijpen. (Zie het einde van dit artikel voor nuttige informatiebronnen.)

Jezus was een voorbeeld voor hen

Jezus was voor iedereen een volmaakt voorbeeld (zie Johannes 8:12). Wij hebben als volwassenen ook de gelegenheid en verantwoordelijkheid om een voorbeeld te zijn. Een van de beste manieren om onze kinderen te beschermen, is zelf bewust veilige keuzes maken. Kinderen zien hoe hun ouders elkaar behandelen en hoe ze zich door anderen laten behandelen. Zoek alstublieft hulp als u in een relatie verkeert of met een verslaving worstelt waardoor uw gezin gevaar loopt. Neem contact op met burgerautoriteiten en therapeuten, en met uw bisschop of ZHV-presidente. Zij kunnen u naar gepaste

hulpbronnen in de kerk en de gemeenschap verwijzen. U hebt recht op veiligheid en respect.

We moeten ook een voorbeeld zijn in de zorg voor onze geestelijke kracht. Zien onze kinderen ons bidden? Weten ze dat we de Schriften lezen? Hebben ze ons getuigenis gehoord? Bekleden we ons als gezin in de ochtend met 'de hele wapenrusting van God' voordat we de wereld ingaan? (Zie Efeze 6:11–18; Leer en Verbonden 27:15–18.)

Jezus kwam voor hen op

De Heiland sprak Zich uit tegen hen die kinderen kwetsen of iets aandoen (zie Matteüs 18:6). Ook wij kunnen pleitbezorgers voor de kinderen in ons leven zijn.

President Dallin H. Oaks, eerste raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd: 'Kinderen hebben anderen nodig die voor hen opkomen. Zij hebben beleidsmakers nodig die hun welzijn boven de zelfzuchtige belangen van volwassenen plaatsen.'⁶

We hoeven niet al te bang of wantrouwend te zijn wat anderen betreft, maar we moeten wel op potentiële gevaren letten en verstandige keuzes voor onze veiligheid maken. Jeugdwerkleiders dienen zich aan de kerkelijke richtlijnen inzake preventie van mishandeling en misbruik te houden.⁷ Er gaat een beschermende werking uit van twee leerkrachten per klaslokaal en iemand van het presidium die een oogje in het zeil houdt.

Ouders en leidinggevenden behoren in overleg te besluiten of er aanvullende voorzorgsmaatregelen gewenst of mogelijk zijn om bepaalde risico's tot een minimum te beperken. Veel kerkgebouwen hebben bijvoorbeeld een raam in de deuren van de klaslokalen. Is dat in uw gebouw niet zo, laat de deur dan tijdens de les eventueel op een kier staan en vraag uw plaatselijke vertegenwoordiger van de afdeling gebouwenbeheer of er ramen geplaatst kunnen worden. Alle volwassenen, ongeacht hun roeping, kunnen in de kerk opletend zijn en waar nodig hulp bieden. Ze kunnen bijvoorbeeld bezoekers verwelkomen die in de gang rondlopen of een dolend kind aansporen om naar de klas terug te gaan.

Helaas kwetsen kinderen soms andere kinderen. Als we enige vorm van pesten of ongepast fysiek contact in de kerk of elders opmerken, moeten we meteen ingrijpen. Zijn we leidinggevende, dan moeten we bereid zijn om met de betrokken gezinnen te praten – ook als de gesprekken ongemakkelijk zijn – om te garanderen dat alle kinderen veilig

zijn. Open uw mond met medeleven en duidelijkheid om aan een vriendelijke cultuur bij te dragen.

Als we menen dat een kind mishandeld of misbruikt wordt, moeten we onze zorgen direct aan de betreffende burgerautoriteiten melden. In veel landen zijn er hulplijnen die crisisinterventie, informatie en ondersteunende diensten bieden. We moeten de bisschop ook van vermoede mishandeling of misbruik op de hoogte stellen, in het bijzonder als het mensen betreft die mogelijk via de kerk toegang tot kinderen hebben. De bisschop treft dan maatregelen om een dader verdere toegang tot kinderen te beletten. Daarnaast kan hij slachtoffers troost en steun bieden, en verdere hulp van bijvoorbeeld Family Services voor ze regelen.

Jezus zegende hen een voor een

Jezus kende de kinderen en zegende ze een voor een (zie 3 Nephi 17:21). Ook wij behoren elk kind te leren kennen en hem of haar naar behoefte te helpen.

Hoe kunnen we de kerk voor kinderen met een medische aandoening veiliger maken? Hebben we een plan om jeugdwerkkinderen met een handicap te helpen? Houden we in onze jeugdwerklessen rekening met verschillende thuissituaties? Wat kunnen we nog meer doen om inclusiever te zijn?

Racistische uitlatingen, neerbuigende opmerkingen over andere culturen en een veroordelende houding jegens andersgelovenden mogen geen deel uitmaken van onze communicatie met anderen. In een jeugdwerkklass sprak een jongen de taal van de andere kinderen niet zo goed. De leerkrachten betrokken hem erbij door hand-outs in beide talen uit te reiken. Met eenvoudige, attente daden laten we kinderen zien dat we ze als persoon kennen en liefhebben. Die daden kunnen voor hen een voorbeeld zijn om na te volgen.

We komen er misschien achter dat sommige kinderen dringend hulp nodig hebben. Stemningswisselingen zijn bijvoorbeeld tot op zekere hoogte normaal bij het opgroeien. Maar als een kind weken achter elkaar boos, teruggetrokken of verdrietig is, kan er sprake van een ernstiger probleem zijn waarvoor professionele hulp nodig is. Religieuze gewoonten zoals gebed en Schriftstudie zijn weliswaar belangrijk, maar soms is er meer ondersteuning nodig. Denk bijvoorbeeld aan een beginnende psychische aandoening of het omgaan met een verborgen trauma. De situatie negeren maakt het er niet beter op. Bisschoppen kunnen in veel gebieden

via Family Services of andere hulpverleners aan individuen of gezinnen financiële steun verlenen.

Jezus maakte ze sterk

Jezus beschermde de kinderen niet alleen, maar maakte ze ook sterk. Hij wees op kinderen als voorbeeld voor ons (zie Mattheüs 18:3). Na zijn bezoek aan Amerika konden jonge kinderen volwassenen ‘wonderbare dingen’ leren (3 Nephi 26:16).

We kunnen de kinderen die we kennen sterk maken door ze te leren hoe ze de leiding van de Geest kunnen herkennen en hun beslissingen daarop te baseren. Daardoor ontwikkelen ze een innerlijke filter als richtsnoer voor hun doen en laten. Zuster Jones zegt: Het is absoluut noodzakelijk dat kinderen een intrinsieke motivatie ontwikkelen om [veilige beslissingen te nemen].⁸ Hier zijn wat ideeën die andere gezinnen sterk hebben gemaakt:

- Een moeder leerde haar kinderen acht te slaan op hun ‘oei-gevoelens’ en op te passen voor mensen die ‘niet okay’ leken. Dat kwam goed van pas toen enkele mensen haar zontje probeerden over te halen om met ze naar de toiletten te gaan. Hij sloeg acht op zijn waarschuwendende gevoelens en weigerde.
- Sommige gezinnen spreken een ontsnappingsplan af voor het geval er zich iets schadelijks voordoet. Eén gezin noemde hun ontsnappingsplan ‘afbreken en vertellen’, wat inhield: de computermonitor uitzetten en het een ouder meteen vertellen als er een slechte afbeelding verschijnt. Hun kinderen hoefden zich nooit af te vragen hoe ze met slechte media moesten omgaan – ze wisten wat ze moesten doen!
- Een ander gezin sprak een codewoord af dat de kinderen naar hun ouders konden sturen of aan de telefoon zeggen als ze meteen opgehaald moesten worden.
- U kunt met uw kinderen oefenen om ‘Nee!’ te zeggen als iemand probeert ze over te

halen iets te doen waar ze zich ongemakkelijk bij voelen. Ieder kind moet weten dat het om hulp kan vragen en dat het erom moet blijven vragen tot het veilig is.

Onze rol als volwassene

Laten we nog eens naar het gebeuren in 3 Nephi 17 teruggaan, toen Jezus 'hun kleine kinderen een voor een [nam] en [hen] zegende en bad tot de Vader voor hen. [...] En zij waren omringd met vuur; en de engelen dienden hen' (verzen 21, 24). Dit verhaal geeft niet alleen aan dat kinderen belangrijk zijn, maar ook wat *onze* rol als volwassenen behoort te zijn. Wij dragen zorg voor de volgende generatie. *Wij* behoren kinderen als engelen te omringen en te dienen. Laten we naar Jezus als ons volmaakte voorbeeld blijven opzien, en laten we ons uiterste best doen om onze kleinen met liefde en bescherming te omringen. ■

NOTEN

1. Zie de tekstverwijzingen onder elk kopje in dit artikel om deze verhalen in de Schriften te vinden.
2. Zie 'Child Maltreatment (Child Abuse)', World Health Organization, who.int/violence_injury_prevention/violence/child/en.
3. Joy D. Jones, 'Met pornografie omgaan: beschermen, reageren en genezen', *Liahona*, oktober 2019, 38.
4. Joy D. Jones, 'Met pornografie omgaan', 39, 40.
5. Joy D. Jones, 'Met pornografie omgaan', 39.
6. Dallin H. Oaks, 'Bescherm de kinderen', *Liahona*, november 2012, 43.
7. Zie 'Preventing and Responding to Abuse', newsroom.ChurchofJesusChrist.org.
8. Joy D. Jones, 'Met pornografie omgaan', 40.

EEN INFORMATIEBRON VAN DE KERK VOOR LEIDINGGEVENDEN

De kerk heeft een webpagina waar leidinggevendenden voor raad aan leden met moeilijkheden zoals mishandeling of misbruik terecht kunnen. Ga naar counselingresources.lds.org.

NUTTIGE ONLINE HULPBRONNEN

- Abuse.ChurchofJesusChrist.org
- OvercomingPornography.ChurchofJesusChrist.org
- 'Abuse', Gospel Topics, topics.ChurchofJesusChrist.org

TIPS OM KINDEREN TE BESCHERMEN

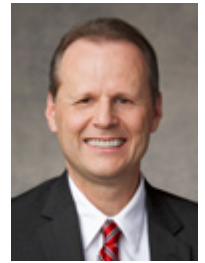
Thuis

- Spreek een gezinsplan af om slechte media uit de weg te gaan of aan schadelijke situaties te ontsnappen.
- Stem gesprekken over het lichaam, seksualiteit en intimiteit af op de leeftijd van de kinderen.

In de kerk

- Neem kerkelijke richtlijnen voor onderwijs in acht, zoals twee volwassenen in elk klaslokaal.
- Stimuleer een vriendelijke cultuur en sta pesten niet toe.

Ouderling
Joni L. Koch
van de Zeventig

Te zijn of te zijn geweest, dat is de vraag

We zullen moeten oordelen. Daar ontkomen we niet aan. Maar we mogen *geen* vooroordelen hebben of mensen een etiket opplakken.

Mijn vrouw en ik bezochten enkele jaren geleden Slot Kronborg in Helsingør (Denemarken). Dit kasteel is beroemd geworden dankzij William Shakespeares toneelstuk *Hamlet*. Terwijl we door de kasteelgangen wandelden, moesten we aan allerlei scènes en dialogen uit het toneelstuk denken. In het bijzonder kwamen Hamlets beroemde woorden: ‘Te zijn of niet te zijn, dat is de vraag’ naar boven.

Maar toen dacht ik aan een veel relevantere vraag die we onszelf kunnen stellen: ‘Te zijn of te *zijn geweest*, dat is de vraag.’

Houd rekening met verbetering

We plakken anderen helaas vaak een etiket op. We zeggen misschien iets in de trant van:

- ‘Ouderling De Bruin is een luië zendeling.’ In plaats daarvan behoren we te zeggen: ‘Ouderling De Bruin werkt de laatste tijd niet echt hard, maar hij kan het vast beter doen.’
- ‘Marie is niet gelovig.’ We kunnen ook zeggen: ‘Marie toont geen belangstelling voor godsdienst, maar ze voelt misschien de Geest als ik tot haar getuig.’

Als we zeggen dat iemand iets *is*, plakken we hem of haar met ons vooroordeel uiteindelijk een etiket op. We oordelen dan zonder ruimte voor verandering en verbetering te laten. Maar als we zeggen *is geweest*, geven we aan dat we groei en vooruitgang wel mogelijk achten.

Is het verkeerd om te oordelen?

De meeste Bijbelvertalingen geven een lering van de Heiland als volgt weer: ‘Oordeel niet, opdat u niet geoordeeld wordt’ (Mattheüs 7:1). Maar de Bijbelvertaling van Joseph Smith verduidelijkt dit: ‘Oordeel niet *onrechtvaardig, [...] maar oordeel met een rechtvaardig oordeel.*’

We mogen – en moeten zelfs – een oordeel vellen als we situaties beoordelen, evalueren en onderscheiden, en beslissingen nemen. Het is ook van groot belang dat we in onze omgang met mensen rechtvaardig oordelen.

We moeten bijvoorbeeld behoedzaam overwegen met wie we gaan trouwen, iemands bedoelingen zien te doorgronden of iemands capaciteiten voor een werkopdracht beoordelen.

We dienen de daden of eigenschappen van mensen altijd volgens de normen van de Heer te beoordelen, zoals die in de heilige Schriften en de woorden van de profeten zijn vervat. We dienen bovenal zeker te zijn dat we met onze oordelen niemand onvriendelijk wegzetten, snel over één kam scheren of onterecht een etiket opplakken.

In staat om te veranderen

We oordelen onrechtvaardig als we anderen onjuist typeren, in het bijzonder als we daarmee impliceren dat ze niet kunnen veranderen. We moeten in onze omgang met anderen altijd bedenken dat ieder van ons dankzij het zoenoffer van de Heer in staat is om vooruitgang te maken. Denk na over deze voorbeelden van de Heiland:

- Hij zei tegen de overspelige vrouw: ‘Ga heen en zondig niet meer’ (Johannes 8:11).
- Hij zei tegen een van de mannen die naast Hem gekruisigd werden: ‘Heden zult u met Mij in het paradijs zijn’ (Lukas 23:43).
- Toen Hij was opgestaan, zag Hij Petrus’ potentieel nog steeds en coachte Hij hem, ook al had Petrus Hem drie keer verloochend (zie Mattheüs 26:34 en Johannes 21:15–17).
- Hij riep Saulus, die de heiligen had vervolgd, tot bekering. Saulus, die Paulus werd, gehoorzaamde en werd rechtschapen. (Zie Handelingen 9:3–6.)

De Heer Jezus Christus maakt Zich sterk voor tweede kansen – plus derde en vierde kansen. Hij leerde ons ‘tot zeventig maal zevenmaal’ te vergeven (Mattheüs 18:22). Hij is de enige die op deze aarde een volmaakt leven heeft geleid. Maar dankzij zijn leven, zijn leringen, zijn zoenoffer, zijn opstanding, en door de verordeningen van zijn evangelie, kunnen wij op een dag ook volmaakt worden. Als we zo over onze broeders en zusters spreken dat daaruit ons ongeloof in hun vermogen om te veranderen blijkt, spreken we daarmee ook ons ongeloof in de Heiland en zijn verzoening uit.

Buitenkant en binnenkant

We ontkomen er niet aan dat we vaak op basis van een eerste indruk oordelen (en worden geoordeeld). We lopen echter het gevaar dat we

onrechtvaardig oordelen als we uitsluitend op basis van een eerste indruk oordelen en iemands ware karakter niet in ogenschouw nemen.

‘Het is namelijk niet wat de mens ziet, want de mens ziet aan wat voor ogen is, maar de Heere ziet het hart aan’ (1 Samuel 16:7). Jezus vergeleek de huichelaars in zijn tijd met ‘witgepleisterde graven, die vanbuiten wel mooi lijken, maar vanbinnen zijn ze vol [...] onreinheid’ (Mattheüs 23:27).

De Heiland zei niet dat een positieve en fatsoenlijke buitenkant geen waarde heeft, maar dat iemands wezenlijke karakter (morele en geestelijke gesteldheid) veel belangrijker is. Denk aan onze majestueuze tempels – het terrein is prachtig, maar de verordeningen die binnen plaatsvinden, zijn veel belangrijker.

Zendingen dienen zich ook aan bepaalde normen voor kleding en uiterlijk te houden. Ze zijn schoon, kleden zich netjes en gebruiken fatsoenlijke taal. Daarmee zijn ze een goed voorbeeld voor mensen die met het evangelie van Jezus Christus in aanraking komen door wat ze bij de zendingen zien en van ze horen.

Onderscheidingsvermogen gebruiken

Willen we rechtschapen oordelen, dan is het belangrijk dat we ons onderscheidingsvermogen gebruiken. In de Gids bij de Schriften staat dat onderscheidingsvermogen betekent ‘iets begrijpen of weten door de macht van de Geest. [Hiermee wordt] onder andere de ware aard van de mensen begrepen, alsmede de bron en

betekenis van geestelijke manifestaties' ('Onderscheid, gave van').

Soms doen mensen die van binnen slecht zijn zich op een voor de wereld aantrekkelijke manier voor. Ze proberen ons zo te overtuigen dat ze onze navolging waard zijn. Zij zijn 'in hun eigen ogen wijs [...] en naar hun eigen mening verstandig' (Jesaja 5:21; zie ook 2 Nephi 15:21). De Heiland was in staat om dergelijk schijnvertoon te doorzien, en kon een sterk karakter en oprecht hart bij zelfs de meest armoedigen en verdrukten onderscheiden.

Alma gebruikte dat onderscheidingsvermogen toen hij sprak tot hen die 'wegens hun armoede [...] door alle mensen veracht' werden en toch gezegend waren omdat zij zich verootmoedigd hadden en 'nederig van hart' waren (zie Alma 32:5-8).

We moeten bedenken dat 'de dingen van de Geest van God [...] geestelijk beoordeeld worden' (1 Korinthe 2:14). Als we anderen zien zoals onze Vader in de hemel ze ziet, kunnen we met ons onderscheidingsvermogen rechtschapen oordelen.

Rechtvaardig oordelen

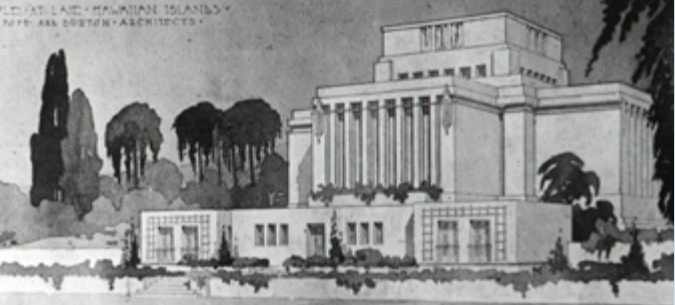
Beoordelen, evalueren en onderscheiden doen we elke dag om tot een oordeel te komen. De Heer verwacht evenwel dat we dat rechtvaardig doen. Als discipelen van de Heer Jezus Christus dienen we in woord en daad te laten zien dat we barmhartig, liefdevol en hulpvaardig zijn.

We moeten voor een rechtvaardig oordeel meer letten op het karakter dan op het uiterlijk van mensen. Maar we dienen ook te beseffen dat we elke

dag weer een eerste indruk op anderen maken door ons uiterlijk en door de woorden die we gebruiken. De meeste mensen zullen graag meer over ons karakter en de boodschap van het herstelde evangelie willen weten als ons uiterlijk de grote waarde van onze boodschap onderstreept.

Onze Heer en Meester, Jezus Christus, heeft ons het volmaakte voorbeeld gegeven om te volgen in ons streven rechtvaardig te oordelen. We dienen – net zoals Hij – wat we aan de buitenkant zien te wegen mét wat er in iemands binnenkant omgaat. ■

Ontwerpweergave van architecten Hyrum Pope en Harold W. Burton. Rechts: een van de vier friezen rondom de tempel die vier bedelingen van het evangelie uitbeelden.

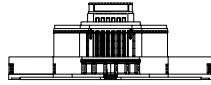
Een decoratief bord met schilderijen van de eerste acht tempels van de kerk. Laie bevindt zich onderaan in het midden.

Fries over moederschap gebeeldhouwd door Avard Fairbanks. Links: leden verzamelen zich bij de tempel (1920).

Midden: president Heber J. Grant in Laie voor de tempelinwijding. Boven: president Joseph F. Smith (uiterst links) in Laie. Hij wijdde de bouwplek voor de tempel in juni 1915 in.

De Laietempel

EEN EEUW VAN VERGADERING

De Laietempel (Hawaiï) werd honderd jaar geleden ingewijd. Veel heiligen zijn er in de loop van de tijd naartoe gekomen om hun tempelzegens te ontvangen terwijl het evangelie over de hele wereld werd verspreid.

Clinton D. en Angela R. Christensen

De auteurs wonen in Utah (VS). Broeder Christensen werkt bij de afdeling kerkgeschiedenis.

Een van de grote zendingen van de Kerk van Jezus Christus in de laatste dagen is tempelzegens voor alle mensen, zowel de levenden als de doden, ter beschikking te stellen. De profeet Joseph Smith verklaarde dat ‘het doel van het vergaderen van [...] Gods volk in enig tijdperk van de wereld [...] was een huis voor de Heer te bouwen waar Hij de verordeningen van zijn huis [...] aan zijn volk kon openbaren.’¹

Aan het begin van de twintigste eeuw waren er slechts vier tempels in bedrijf, alle in Utah (VS). De fysieke vergadering naar Utah was dus de voornaamste manier om toegang tot tempelzegens te krijgen. Dat veranderde in 1919. Op 27 november 1919 wijdde president Heber J. Grant (1856–1945) de Laietempel in. Dit betekende een historisch kantelpunt in de herstelling, want daarmee kwamen de tempelzegens voor veel landen beschikbaar.

De Laietempel was in veel opzichten de eerste internationale tempel. Er konden meteen leden uit Hawaiï,

Nieuw-Zeeland, Samoa, Tonga, Tahiti, Japan en Australië terecht. Door de aanhoudende groei van de kerk in Oceanië en Azië nam het aantal landen dat een beroep op deze tempel deed ook toe.

We staan nu stil bij deze belangrijke mijlpaal van honderd jaar vergadering van Israël aan beide kanten van de sluier.

Vergadering vanuit Samoa

De eilanden van Samoa liggen op zo’n vierduizend kilometer van Hawaiï. In 1919 zei John Q. Adams, de zendingspresident in Samoa: ‘Na de voltooiing van de tempel in Laie leek het of onze mensen door een intens verlangen werden gegrepen om genoeg wereldse goederen te vergaren zodat ze naar de tempel konden gaan.’ Aulelio Anae, bijvoorbeeld, had twintig jaar pro deo als zending gearbeid. Door die jaren van offers had broeder Anae niet genoeg geld om naar Hawaiï te reizen, dus verkocht hij alles wat hij bezat. Het lukte hem om zo 600 of 700 Amerikaanse dollars bij elkaar te schrapen.² Broeder Anae en andere Samoaanse leden offerden alles wat ze konden op om in de jaren 1920 naar Laie te verhuizen.

Eén gezin, de Leota’s, kwam op nieuwjaarsdag 1923 in Hawaiï aan. De zevenjarige Vailine Leota wist te vertellen:

‘Onze eerste [aانبlick] van de tempel [...] was echt prachtig.’³ Twee weken later ontvingen Vailine’s ouders, Aivao en Matala, al hun begiftiging. Ze werden eveneens als echtpaar verzegeld en hun kinderen werden aan hen verzegeld. De Leota’s hebben vijftig jaar lang trouw in het huis van de Heer gediend en zijn begraven ‘nabij de tempel waar ze zoveel van hielden’.⁴ Er wonen tegenwoordig honderden trouwe nakomelingen van hen verspreid over Hawai.

Een onmogelijke onderneming

Er zijn veel leden uit Oceanië naar Hawai geëmigreerd. Daarnaast organiseerden veel wijken en gemeenten uit verschillende landen groepsreizen, oftewel excursies, naar de tempel. Deze geestelijke vorm van vergadering stelde kerkleden in de gelegenheid om hun tempelverordeningen te ontvangen, en daarna terug te keren en de kerk in hun eigen land op te bouwen.

Bij de inwijding bad president Grant of de Heer de heiligen in Nieuw-Zeeland en alle eilanden in Oceanië de kans wilde bieden om hun geslachtsregisters te verzamelen, naar de tempel te gaan en zo heilanden voor hun voorouders te worden.

Een groep Maori-leden uit Nieuw-Zeeland begon nog geen zes maanden na de inwijding met groepsreizen naar de tempel. Deze heiligen waren verblijd met het nieuws van de inwijding, ook al bevonden ze zich op ruim achtduizend kilometer van Hawai.

Waimate en Heeni Anaru hadden een groot verlangen om met de eerste groep naar de tempel te reizen. Die onderneming leek evenwel onmogelijk vanwege de armoede van het gezin en de torenhoge kosten van 1200 Nieuw-Zeelandse pond voor de reis. Ze zouden een wonder nodig hebben.

De familie Anaru had jarenlang de raad van de profeet opgevolgd en hun genealogische gegevens verzameld. Die gegevens lagen vervolgens op een stapel terwijl de Anaru’s op een wonder wachtten. Hun zoon, Wiwini,

kende het geloof van zijn ouders: ‘Mijn moeder wanhoopde nooit dat ze [niet] op een dag met mijn vader aan een tempelaltaar zou knielen.’

Er vond een wonder plaats. Waimate sleepte een contract van de Nieuw-Zeelandse overheid voor een groot landontwikkelingsproject in de wacht. Hij kreeg voor dit project genoeg geld vooruitbetaald om de reis naar Hawai te bekostigen. Waimate en Heeni overwonnen hun angst om over de oceaan te reizen en maakten in mei 1920 met veertien heiligen de oversteek naar Hawai. Ze ontvingen hun begiftiging en lieten zich verzegelen. Het onmogelijke was gebeurd.

Er zijn duizenden verhalen zoals die van de familie Anaru over heiligen der laatste dagen die naar de Laietempel reisden om verordeningen te ontvangen en aanspraak op de beloften van de Heer in zijn huis te maken. Dit vergde grote offers, maar resulteerde in sterkere heiligen die voorbereid waren om bij terugkeer in hun eigen land de kerk te leiden.⁵

Geestelijke vergadering vanuit Azië

Na de Tweede Wereldoorlog en de hervestiging van de kerk in Japan organiseerden de heiligen daar de eerste Aziatische groepsreis naar de tempel. In 1965 maakten 165 toegewijde heiligen een volgeboekte vliegreis van Tokio naar Hawai om tempelverordeningen te ontvangen.

1850

1850: zendelingen komen aan in het koninkrijk van Hawai om het herstelde evangelie te prediken.

1855: Joseph F. Smith vervult zijn eerste zending in Hawai.

1875

1865: de kerk koopt land aan in Laie, waarop een kerkgebouw verrijst. Dit gebouw maakt in 1916 plaats voor de tempel.

1900

1915: Laietempel door president Joseph F. Smith aangekondigd.

27 november 1919: tempel wordt door president Heber J. Grant ingewijd (zie boven, in het midden).

1920: Waimate Anaru reist vanuit Nieuw-Zeeland naar de tempel.

1925

1923: de familie Leota (onder) verhuist vanuit Samoa naar Laie.

Die reis had een ongelooflijke toename in kracht voor de kerk in Japan tot gevolg. Van deze leden is 95 procent actief in de kerk gebleven. Vijf van hen werden later tempelpresident in hun eigen land, onder wie ouderling Yoshihiko Kikuchi, de eerste algemeen autoriteit uit Japan.⁶

In 1970 reisde een groep Koreaanse leden naar Laie. Gemeentepresident Choi Wook Whan zei: ‘We gingen naar de tempel en dat opende onze ogen voor de wijze waarop we eeuwig heil kunnen ontvangen. Het eeuwige plan werd werkelijkheid, ons getuigenis is zo enorm versterkt, dat het moeilijk is uit te leggen. Wat een grote zegen is het voor de mensen in Korea dat ze de gelegenheid hebben om de tempel te bezoeken.’⁷

Onze overleden verwanten vergaderen

Wanneer tempelverordeningen voor een land binnen bereik komen, staan de zegeningen van de Heer niet alleen de levenden in dat land ter beschikking, maar ook de overledenen uit dat land aan de andere kant van de sluier. Die zegen is veel leden in Aziatische landen ten deel gevallen. In hun cultuur worden geslachtsregisters al eeuwenlang nauwgezet bijgehouden.

Kwai Shoon Lungs ouders emigreerden van China naar Hawaï. Hij werd in 1894 in Kauai geboren en in 1944 op zijn vijftigste verjaardag gedoopt. Broeder Lung gaf les in

familiegeschiedenis in de kerk en vertelde zijn leerlingen: ‘Ik had ’s nachts eens een visioen waarin ik veel van mijn overleden verwanten zag. Ze wenkten mij om voor hen te werken.’ Drie dagen later ontving hij zijn geslachtsregister van zijn tante in China: 22 pagina’s in Chinese lettertekens met zijn voorouders tot in het jaar 1221 n.C. Samen met zijn zoon Glenn en schoondochter Julina heeft hij in de tempel duizenden verordeningen voor hun familie verricht. Glenn en Julina Lung hebben later, van 2001 tot 2004, trouw als president en mater van de Laietempel gediend.⁸

De vergadering gaat voort

De Laietempel in Hawaï ligt op het kruispunt van Oceanië tussen Amerika en Azië, en heeft de deur naar tempelzegens voor veel landen geopend. Zo werd de vergadering van Israël op de eerste plaats een geestelijke vergadering – leden kunnen er hun tempelzegens ontvangen en daarna naar hun eigen land terugkeren om de kerk daar op te bouwen. En zo werd het herstelde evangelie naar vele culturen en volken aan beide kanten van de sluier verbreid.

Nu we vieren dat de Laietempel honderd jaar bestaat, zijn we bevoorrechte getuigen van een mijlpaal in de herstelling en vervulling van de profetie van de profeet Jakob in het Boek van Mormon: ‘Groot zijn [...] de beloften van de Heer aan hen die zich op de eilanden van de zee bevinden’ (2 Nephi 10:21). ■

NOTEN

1. *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* (2007), 449.
2. Zie James Adams Argyle, samensteller, ‘The Writings of John Q. Adams’, 14, FamilySearch.org.
3. Vailine Leota Niko, in Clinton D. Christensen, samensteller, *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i* (2019), 70–71.
4. Aivao Frank Leota (1878–1966), FamilySearch.org.
5. Zie Christensen, *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i*, 64–65.
6. Zie Christensen, *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i*, 114–117.
7. Choi Wook Whan, in ‘Going to the Temple Is Greatest Blessing’, *Church News*, 17 april 1971, 10.
8. Zie Christensen, *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i*, 166.

1950

1965: 165 Japanse heiligen op de eerste Aziatische groepsreis komen bij de tempel in Hawaï aan.

1970: heiligen uit Korea sluiten zich bij Japanse heiligen aan op een groepsreis naar de tempel.

1975

13 juni 1978: president Spencer W. Kimball wijdt de tempel na een ingrijpende uitbreiding opnieuw in. Hij bezoekt met president N. Eldon Tanner (boven) ook het Polynesian Cultural Center.

2000

21 november 2010: president Thomas S. Monson wijdt de tempel na seismische verbeteringen en verbouwingen opnieuw in.

2015

Naar Monica geleid

Toen ik in São Paulo (Brazilië) woonde, leerde ik een bijzondere vrouw, Graça, kennen. Zij was een lief-tallige vrouw die voor iedereen vriendelijk was.

Graça was mijn huisbezoekcollega. Ze had drie kinderen, werkte parttime en had geen auto of telefoon. Maar desondanks was ze anderen graag van dienst.

Ik had vanaf mijn balkon zicht op één venster van haar huis. Als Graça beschikbaar was om op huisbezoek te gaan, maakte ze dat met een rode lap stof in dat venster kenbaar. Ze vond nooit een excuus om niet iets voor een

Als Graça op huisbezoek kon gaan, maakte ze dat met een rode lap stof in haar venster kenbaar.

ander te doen. Ik heb vaak aan Graça's teken en haar geweldige voorbeeld van trouw en simpel dienstbetoon gedacht.

Eén voorval kan ik me nog heel goed herinneren. We maakten ons klaar en baden voordat we een van onze zusters gingen bezoeken. Toen we haar huis naderden, beseften we dat we per abuis naar het huis van een andere zuster waren gereden! Deze zuster, een minderactieve moeder van twee jonge kinderen, was weliswaar ook aan ons toegewezen, maar we hadden die dag geen bezoek aan haar gepland. Nu we

er toch waren, klopten we aan, maar er deed niemand open.

We besloten het niet op te geven en bleven wachten. De zuster, Monica, verscheen uiteindelijk en vertelde ons dat ze het druk had. We merkten dat ze moe en bijna in tranen was. Toen we zeiden dat we haar kwamen helpen, liet ze ons binnen. Haar baby huilde, dus zeiden we dat ze gerust voor haar baby mocht zorgen en wij wel zouden wachten. Toen Monica met de baby naar boven ging, staken wij onze handen uit de mouwen. We maakten een paar kamers schoon en vouwden alle kleren op die we zagen.

Toen Monica haar opgeruimde huis zag, begon ze te huilen. Ze stortte haar hart uit en vertelde over enkele zorgen die ze had. We beloofden haar te helpen en spraken met de ZHV-presidente over haar moeilijkheden. De volgende zondag was Monica in de kerk.

Monica werd een actieve, blij zuster. We bleven haar met liefde en zorg bedienen. Ze had nog steeds dezelfde moeilijkheden, maar ze kon er dankzij haar betrokkenheid in de kerk met meer geloof en moed mee omgaan.

Ik ben erg dankbaar voor Graça's voorbeeld toen we samen dienden. We hadden om leiding gebeden, en God had ons naar Monica geleid. ■

Rosana Soares (Utah, VS)

Ik kreeg het gevoel dat ik de zusters die me het eerst hadden onderwezen, moest vertellen dat ik lid van de kerk was geworden en dat zij het zaadje van het herstelde evangelie in mijn hart hadden gezaaid.

Ze zaaiden een zaadje in mijn hart

Waar kom ik vandaan? Wat doe ik hier? Waar ga ik na dit leven naartoe?

Op mijn 29e bleven die vragen maar door mijn hoofd spoken. Mijn ouders waren gestorven. Ik rouwde om het verlies van mijn eerste zoontje. Ik had nog drie kinderen groot te brengen en ik had behoorlijk wat problemen.

De Heer leidde twee jonge zendingen naar mijn huis en zo begon Hij mijn vragen te beantwoorden. Ik liet ze binnen en ze vroegen of ik vond dat er iets aan mijn leven ontbrak. Ik vertelde ze over mijn ouders en mijn zoontje. Ik zei dat ik het oneerlijk zou vinden dat we kinderen krijgen en een gezin stichten als alles gewoon met de dood eindigt. Ik vroeg of ik mijn ouders en mijn zoontje ooit weer zou zien.

‘Marta,’ zeiden ze, ‘je familie kan eeuwig zijn.’

Mijn hart werd met vreugde vervuld. Ik wilde meer weten. Bij hun volgende bezoek leerden ze me meer over het

evangelie van Jezus Christus. Ze gaven me een exemplaar van het Boek van Mormon met de uitdaging het te lezen en God te vragen of het zijn woord was. Ik nam hun uitdaging aan. Toen ik bad, kwam Gods antwoord zonneklaar. Ik wist in mijn hart dat het waar was.

Helaas verwaterde het contact met de zendingen toen ik een andere baan vond. In de maanden erna strandde mijn huwelijk en probeerde ik een nieuw leven met mijn kinderen te beginnen.

Ik trouwde uiteindelijk opnieuw. Mijn man zei op een dag dat hij God in zijn leven miste. We besloten naar de kerk te gaan waar hij ooit heenging. Toen we het gebouw binnenliepen, zag ik een exemplaar van het Boek van Mormon op een tafel in de hal liggen. Dit was dezelfde kerk waarmee ik eerder kennis had gemaakt! Ik genoot van de Geest die ik daar voelde. Toen we weggingen, vroeg ik mijn man hoe ik me kon laten dopen.

‘Je moet door de zendingen onderwezen worden’, zei hij.

‘Ik ben vijf jaar geleden al onderwezen!’ antwoordde ik.

Mijn kinderen en ik volgden de lessen. Onze doopdag was de fijnste dag van ons leven.

Enkele jaren later kreeg ik het gevoel dat ik de zusters die me het eerst hadden onderwezen, moest vertellen dat ik lid van de kerk was geworden. Ik vond op Facebook een groep teruggekeerde zendingen uit het zendingsgebied Santa Maria (Brazilië). Een van de zusters die me had onderwezen, zat daar ook bij. Ik stuurde haar een vriendschapsverzoek en vertelde haar wie ik was. Ik liet haar weten hoe ik lid van de kerk was geworden, dat ons gezin in de tempel was verzegeld en dat mijn zoon op zending was. Ik vertelde haar dat dit alles mogelijk was omdat zij met haar collega het zaadje van het herstelde evangelie in mijn hart had gezaaid. ■

Marta Algarve (Santa Catarina, Brazilië)

Ik vulde twee tassen met eten en ging naar een zuster in mijn wijk toe.

Een bonuszegen

Mijn vrouw, Carmen, en ik hadden net ons eerste kindje gekregen toen ik als bisschop van onze wijk werd geroepen. We hadden het in die tijd niet breed. Ik moest mijn gezin zien te onderhouden en daarnaast over de leden van onze kerk waken en voor hen zorgen. Dat leverde veel stress op.

Op een zondag zag ik een alleenstaande moeder met haar vier kleine kinderen in de avondmaalsdienst zitten. Ze zat op de achterste bank en deed haar best om de kinderen stil te houden. Ik wist dat zij het ook niet breed had, maar ze vroeg nooit om hulp. Ze bleef week in week uit op zondag met haar kinderen naar de kerk komen.

Op een dag ontving ik mijn salaris. Ik was met een bonus gezegend en besloot met het extra geld spullen voor achterstallige reparaties aan ons

huis te kopen. Maar onderweg naar de markt moest ik opeens aan die zuster en haar kinderen denken. Ik kreeg het idee dat ik van het extra geld eten voor hen moest kopen. Ik belde Carmen op en vertelde haar wat ik naar mijn gevoel moest doen. Ze stemde ermee in.

Onder het winkelen vielen mijn ogen op wat koekjes. Ik dacht dat de kinderen wel wat zoetigheid zouden lusten. Ik vulde twee tassen met eten en ging naar deze zuster toe.

Ik klopte meerdere keren op de verweerde houten deur. Ik wilde net weggaan toen de deur eindelijk opening. 'Bisschop,' zei de zuster, 'wat een verrassing om u hier te zien.' Haar kinderen kwamen meteen van achter haar naar me toe gerend.

'Ik heb wat eten voor jullie meegenomen', zei ik.

Een van haar dochters vond de koekjes en riep uit: 'Koekjes!' Haar broertjes en zusjes kwamen eromheen staan. Een zevenjarige dochter gaf me een knuffel. 'Dank u wel, bisschop!' zei ze.

Ik keek naar binnen en zag dat deze zuster in een pan op de vloer kleren aan het wassen was. Het gezin had geen tafel en sliep op een matras op de vloer. Ik beseftte dat ze zeer behoeftig waren. Ik regelde een tafel en voor iedereen een eigen bed.

Ik ben door deze gebeurtenis gaan beseffen dat de Heer zijn dienstknechten leidt en zegent. We hoeven geen speciale roeping te hebben om onze broeders en zusters te helpen. We hoeven alleen maar op de Geest afgestemd te zijn, te zien wie onze hulp nodig heeft en een bereidwillig werktuig in de handen van de Heer te zijn. ■

Roberto Atúncar Nieto, Lima (Peru)

Twee pagina's vol dankbaarheid

Mijn vader had zijn hele leven maar weinig gevoel van eigenwaarde gekend. Hij voelde zich vaak waardeloos. Hij was door een alcoholistische vader opgevoed die hem regelmatig onder de neus wreef hoe waardeloos hij hem vond. Mijn vader is gelukkig zelf geen alcoholist geworden, maar hij vertelde mij en de andere kinderen nooit dat hij trots op ons was. Hij prees ons ook nooit voor dingen die we goed hadden gedaan. Ik probeerde het hem in mijn jeugd naar de zin te maken, maar ik schoot naar mijn gevoel altijd tekort. Daardoor kwamen we op gespannen voet met elkaar te staan.

Ik zei dit eens tegen mijn wijze bisschop. Hij gaf me het advies om mijn vader een brief te schrijven met daarin alle redenen waarom ik dankbaar voor hem was. Dat zou een hele toer voor me zijn. Mijn wonden zaten diep en ik wilde niet dat mijn brief van dankbaarheid er een van wrok werd. Daarom bad ik. Dankzij de Geest kwamen de redenen waarom ik dankbaar voor mijn vader was naar boven borrelen. Het duurde even, maar toen ik klaar was, had ik twee pagina's vol.

Ik deed mijn brief op de bus en wist niet hoe mijn vader zou reageren. Maar ik wist ook dat ik zijn reactie niet voor het kiezen had. Ik moest gewoon in mijn eigen hart kijken en bedenken waarom ik de brief had geschreven.

De volgende morgen belde mijn stiefmoeder me op. Ze huilde. Ze vertelde me dat mijn vader de brief herhaaldelijk had doorgelezen. Ze zei dat hij niet met me kon praten omdat hij te hard aan het huilen was.

'Dankjewel!' zei ze. 'Je vader had dit nodig.'

Later die dag belde mijn vader me op om me te bedanken. Hij belde me de dagen erna ook nog elke dag op om te zeggen hoeveel de brief voor hem betekende.

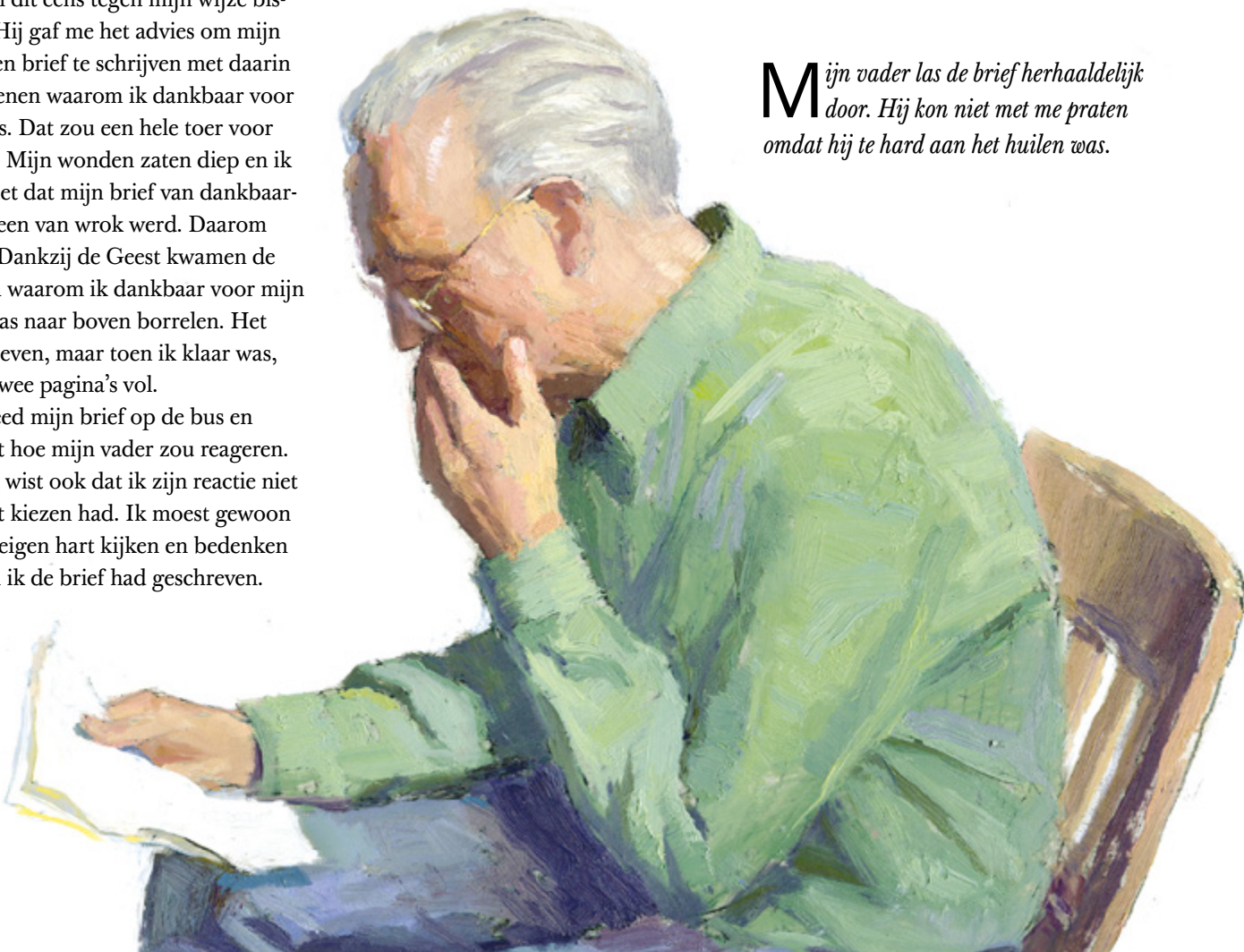
Ik wou dat ik kon zeggen dat onze band op wonderlijke wijze was hersteld, maar er was nog veel werk voor ons aan

de winkel. Mijn hart begon van lieverlee te genezen en onze band werd ook beter. Ik kon hem uiteindelijk vergeven.

Een paar jaar later, na een enorme strijd tegen kanker, overleed mijn vader. Ik weet zeker dat hij heel blij is nu de Heiland hem helpt om van jaren misbruik te genezen. Ik weet dat ik door de macht van Jezus Christus' verzoening genezing heb ondervonden. De Heiland begrijpt onze behoeften. Hij kan ons helpen om onze ziel van het gif van pijn en wrok te ontdoen. Ik weet dat dankbaarheid, vergeving en liefde krachtige geneesmiddelen zijn. ■

Elise Dahlen (Utah, VS)

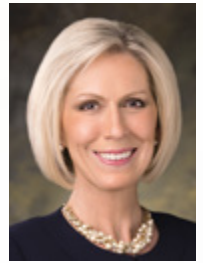
Mijn vader las de brief herhaaldelijk door. Hij kon niet met me praten omdat hij te hard aan het huilen was.

MET PORNOGRAFIE OMGAAN:

beschermen, reageren en genezen

Joy D. Jones
Algemeen jeugd-
werkpresidente

Deze drie toepassingen van liefde kunnen nuttig zijn als onze kinderen met pornografie in contact komen.

Ik ben mij pijnlijk bewust van de invloed die pornografie al op de jongste leden van onze samenleving heeft – onze kinderen. Pornografie is een wijdverspreide plaag die kan leiden tot schaamte, bedrog, verwrongen gevoelens, verlies van zelfbeheersing en een allesoverheersende verslaving, die alle tijd, aandacht en energie in beslag neemt. Het is absoluut noodzakelijk dat wij allen – ouders, families, leerkrachten, leiders – onze kinderen en jongeren werkelijk zien, waarderen en beschermen.

Liefde is een van de grootste gaven van God. God liefhebben en onze naaste liefhebben zijn de twee grootste geboden die Jezus Christus zelf ons heeft gegeven. Ik ben van mening dat liefde ook ons krachtigste wapen in de strijd tegen pornografie is.

Er is een uitspraak die zegt: ‘porno maakt liefde kapot’, maar laten we niet vergeten dat liefde ook porno kapotmaakt. Dat wil niet zeggen dat onze liefde voor iemand de verslaving of zelfs het gedrag van die persoon kan veranderen. Maar liefde kan een drijfveer zijn – hoe we ons voorbereiden, hoe we reageren, hoe we luisteren – vooral als het om onze kinderen gaat. Als we deze plaag willen uitroeien, moeten we liefde op de voorgrond stellen en moet alles wat wij doen op liefde zijn gebaseerd.

Ik wil het hebben over drie manieren om liefde in te zetten, die we hopelijk in gedachte kunnen houden, aangrijpen en toepassen. Deze drie manieren passen in elk van de drie stadia van contact met pornografie door onze kinderen.

Ten eerste zeggen we: ‘ik hou van je’ door ze goed te beschermen. Ten tweede zeggen we: ‘ik hou nog steeds van je’ door de manier waarop we reageren als ze met pornografie in contact zijn gekomen, of dat nu opzettelijk was of niet. En ten derde zeggen we: ‘ik zal altijd van je houden’ door ze liefdevol te steunen in hun genezingsproces als pornografie dwangmatig of verslavend is geworden. In elk stadium is liefde cruciaal.

Onze jongens en onze meisjes krijgen met dit probleem te maken, en we praten er niet genoeg over.

1 BESCHERMEN: 'IK HOU VAN JE'

Denk aan een kind waarvan je houdt. Als je tegen dat kind zegt: 'ik hou van je', wat betekent dat dan? In essentie betekent het dat we bescherming bieden zodat onze dierbaren zich volledig kunnen ontplooiën en met de moeilijkheden van het leven om kunnen gaan. Beschermen houdt ook in dat we een sterke, onwrikbare vertrouwensband ontwikkelen. Door een dergelijke band hechten onze kinderen zich aan ons. Door sterke vertrouwensbanden te ontwikkelen en onze kinderen en kleinkinderen – of eender welk kind – te beschermen, bieden we ze een plek waar ze veilig zijn. Dankzij deze bescherming begrijpen ze beter wie ze zijn en wat hun relatie tot God inhoudt. Als kinderen weten dat ze gewaardeerd en geliefd zijn, kunnen ze zich een hemelse Vader voorstellen die zegt hoe ze gelukkig kunnen worden, en op Hem vertrouwen.

Het baart mij zorgen dat veel ouders misschien nog niet inzien hoe gevaarlijk pornografie is, of denken dat het hun niet zal raken. In werkelijkheid krijgen onze jongens en meisjes met dit probleem te maken, en we praten er niet genoeg over.

Jaren geleden hoorden mijn man en ik een veelzeggend verhaal dat we vaak aan onze kinderen hebben naverteld. Het gaat over een oude ratelslang die aan een jongetje dat voorbijliep vroeg om haar nog een laatste keer van een bergtop naar de zonsondergang te laten kijken. Het jongetje was bang, maar de ratelslang beloofde hem niet te bijten als hij haar naar boven wilde dragen. Gerustgesteld door die belofte droeg de jongen de slang voorzichtig naar de top van de berg, waar ze samen naar de zonsondergang keken.

Daarna droeg hij de slang weer naar het dal, maakte hij voor zichzelf iets te eten, en zocht hij een plekje om te slapen. 's Morgens vroeg de slang: 'Lieve jongen, wil je mij alsjeblieft terug naar huis brengen? Het is tijd om het tijdelijke voor het eeuwige te verwisselen, en ik zou graag naar huis gaan.' Het jongetje voelde zich veilig, de slang had immers haar belofte gehouden. Daarom besloot hij de slang dan maar naar huis te brengen.

Hij pakte de slang voorzichtig op, hield haar dicht tegen zich aan, en bracht haar terug naar

de woestijn, zodat ze thuis kon sterven. Vlak voordat hij de ratelslang op de grond legde, draaide ze zich om en beet ze in zijn borst. Het jongetje schreeuwde het uit en gooide de slang op de grond. 'Mevrouw Slang, waarom deed u dat? Nu ga ik dood!' De ratelslang keek naar hem op en grijnsde: 'Je wist wat ik was toen je me oppakte.'

Ik zie dat veel ouders hun kind tegenwoordig een slang geven. Ik heb het over smartphones. We mogen smartphones met internettoegang niet toevertrouwen aan kinderen die te jong zijn en niet voldoende onderwezen, die nog niet in staat zijn om rationele beslissingen te nemen, en die geen ouderlijk toezicht of andere bescherming hebben. Jason S. Carroll, hoogleraar gezinsleven aan de Brigham Young University, heeft gezegd: 'We beschermen onze kinderen totdat ze zichzelf kunnen beschermen.' De hersenstam, waarin de genotscentra van de hersenen zich bevinden, ontwikkelt zich het eerst. Het vermogen tot redeneren en beslissingen nemen komt pas later in de voorste hersenschors volledig tot ontwikkeling. 'Kinderen beschikken dus over het gaspedaal zonder de complete remfunctie.'¹

Elke telefoon zou een filter moeten hebben, ook die van tieners. Dit is ook voor volwassenen goede raad. Niemand is immuun voor de beet van een giftige slang. Sommige ouders geven hun kinderen een telefoon waarmee ze alleen kunnen bellen en berichtjes sturen.

Naast smartphones zijn er nog talloze andere toestellen die toegang geven tot ongewenste media op het internet. Volgens recent onderzoek gebeurt 79 procent van de ongewenste blootstelling aan pornografie thuis.² Kinderen kunnen ermee in contact komen op een tablet, smartphone, spelconsole, draagbare dvd-speler of een smart-tv, om er maar enkele te noemen. Ik ken gezinnen waar het gebruik van elektronische apparaten beperkt is tot één plek waar je vrijwel nooit alleen bent. In deze gezinnen wordt dat de 'mediahoek' genoemd, waar alle toestellen

duidelijk zichtbaar worden gebruikt, met het licht aan. Er mag nooit iemand in zijn eentje in de mediahoek zitten.

In andere gezinnen is het de regel dat de telefoon niet mee in de slaapkamer of badkamer mag. Bij andere geldt de eenvoudige regel: 'nooit alleen met een telefoon'. In weer andere gezinnen gebruiken ouders software om het gebruik van apps door hun kinderen te beperken en controleren. Zo leren ze hun kinderen dat vertrouwen moet worden verdiend, en dat je veilig met een telefoon moet omgaan.

Laten we elk gezinslid, ongeacht de specifieke behoeften van ons gezin, leren dat ze technologie verstandig en nuttig moeten gebruiken, en dat ze een morele houding moeten ontwikkelen. Laten we kinderen op een opbouwende manier leren hoe ze technologie ten goede kunnen gebruiken. We kunnen ze leren vragen te stellen als: 'Is het nuttig als ik dit doe?' De keuzes die we nu maken als we ons gezin onderwijzen, zullen van invloed zijn op komende generaties.

Ik hoop dat we als ouders inzien dat de band met onze kinderen en de dingen die we doen om ze te beschermen, belangrijk zijn. Naarmate we deze liefdevolle band versterken, zullen kinderen beter begrijpen waarom God voor de gevaren van pornografie waarschuwt. Ze zullen weten hoe ze haar kunnen vermijden, en wat ze moeten doen als ze ermee in contact komen.

2 REAGEREN: 'IK HOU NOG STEEDS VAN JE'

Het is niet makkelijk om hartelijke, open, vrije gesprekken te voeren waarin kinderen met hun ouders over hun gedachten, ervaringen en vragen praten. We kunnen kinderen van alle leeftijden vragen om naar ons toe te komen als ze met pornografie te maken krijgen – of dat nu na een eerste, toevallige blootstelling is, bij incidenteel gebruik, intensief gebruik, of bij dwangmatig gebruik. Hoe vroeger het ter sprake komt, hoe beter, en kinderen zullen zich eerder vrij voelen om ons aan te spreken als ze zich geliefd voelen, en als ze weten dat niets wat ze doen die liefde kan veranderen.

Het initiatief komt echter zelden van het kind. Meestal kaart een opmerkelijke ouder het onderwerp aan door het kind te vragen: 'Is er iets?' of 'Je bent uit je gewone doen.' Hoe meer het kind zich geliefd voelt, hoe makkelijker hij of zij vrijuit kan spreken.

Die zekerheid dat we van ze houden, wordt stap voor stap opgebouwd door kleine dingen. Door liefdevol te praten over kleine probleempjes wordt een fundament van gezonde reacties gelegd, zodat de communicatiekanalen openstaan als de grote problemen komen. Het belangrijkste is dat kinderen weten dat u zult zeggen: 'Ik hou nog steeds van jou. Mijn liefde voor jou stopt niet als er iets gebeurt. Ik zal altijd van je houden.'

Om de een of andere reden praten we met jongeren en kinderen niet vaak over iets wat een sterke drang is, en een van de grootste verleidingen waarmee ze ooit te maken zullen krijgen. Onze terughoudendheid duwt hen voor hun onderwijs in de armen van het internet, andere kinderen of tieners, of zelfs populaire media. Misschien aarzelen sommigen zelfs om het woord *pornografie* te gebruiken in gesprekken met kinderen in een poging om hun onschuld te beschermen. We voelen ons ongemakkelijk. Misschien hebben onze ouders nooit zo openhartig met ons gepraat. Zullen ze niet nieuwsgierig worden als we erover praten? Zullen ze er meer over willen weten? Hoe kunnen we van onze kinderen verwachten dat ze met ons over pornografie praten als wij er nooit met hen over praten?

Ouders, wij moeten het gesprek aangaan en niet wachten tot de kinderen naar ons toe komen. Ik vind het een goed idee om regelmatige, frequente, terloopse gesprekken te voeren in plaats van één gepland onderhoud. Liefdevolle gesprekken hebben als voordeel dat ouders en betrouwbare leiders advies geven in plaats van Google. Gesprekken kunnen in een veilige omgeving plaatsvinden, en door te praten groeit het vertrouwen van het kind. We willen dat kinderen zich voorbereid en sterk voelen, en niet bang. We willen met hen praten, niet op hen inpraten.

Als ouders en leerkrachten kunnen we kinderen niet helpen als we zelf niet goed op de hoogte zijn. We moeten het *wat* en het *waarom* uitleggen. We kunnen zelf te weten komen en kinderen duidelijk maken waarom pornografie verkeerd is, waarom het zo gevaarlijk is, waarom we ze niet gekwetst willen zien, en wat ze moeten doen als ze ermee in contact komen.

Leggen we onze kinderen afdoende het *waarom* uit op een manier die bij hun leeftijd past? Het is niet genoeg om 'het is slecht' als enige reden op te geven waarom pornografie gevaarlijk is. We moeten juist zoveel mogelijk

redenen aanhalen om een moreel gebod zo neer te zetten dat het onze jongeren motiveert.

Er zijn talloze redenen om pornografie te vermijden, maar hier zijn alvast enkele argumenten van de organisatie Fight the New Drug [Bestrijd de nieuwe drug] die onze jonge mensen kunnen aanspreken:

- Porno verandert de structuur van je hersenen, en onderzoek wijst uit dat je hersenen er zelfs kleiner en minder actief van kunnen worden.
- Porno kan een verslaving worden.
- Porno tast je zelfvertrouwen aan.
- Porno kan maken dat je je eenzaam voelt.
- Porno kan je dierbaren schaden.
- Porno kan gezonde seksualiteit in de weg staan.
- Porno hangt samen met geweld.
- Porno zorgt ervoor dat mensen uiteindelijk oneerlijk worden.
- Porno slurpt tijd en energie op.
- Porno leidt tot depressie, angststoornissen en schaamte.

Ik voeg daaraan toe dat pornografie tegen de geboden van God indruist. Deze en talloze andere argumenten pleiten tegen pornografie, maar theorie zonder praktijk leidt tot frustratie. We moeten haalbare, nuttige grenzen stellen en redelijke verwachtingen koesteren. Het is absoluut noodzakelijk dat kinderen een intrinsieke motivatie ontwikkelen om pornografie af te wijzen. Als een kind niet zelf een standpunt tegenover dit probleem leert innemen, is de kans groot dat hij of zij deel zal uitmaken van de huidige, ontstellende statistieken.

3 GENEZEN: 'IK ZAL ALTIJD VAN JE HOUDEN'

Als kinderen met pornografie in contact zijn gekomen en erin verstrikt zijn geraakt, weten ze niet hoe ze moeten reageren, het overwinnen en ervan genezen. Kinderen hebben oprechte, ernstige, voortdurende, stevige en geduldige ondersteuning nodig om de verantwoordelijkheid voor hun eigen herstel op zich te nemen en vooruitgang te maken. Niemand kan die steun beter bieden dan een ouder. Nadat we de waarheid nauwgezet en persoonlijk uiteen hebben gezet, nadat we met zachtheid vertrouwen hebben opgebouwd en gesprekken hebben aangeknoopt, moeten kinderen weten dat we hun ondanks hun fouten en keuzes op het hart drukken: 'Ik zal altijd van je houden, wat er ook gebeurt'.

Ik herinner mij iets wat jaren geleden in ons gezin gebeurde. Mijn man en ik waren niet thuis, en onze oudste zoon paste op de andere kinderen. We kregen een telefoontje van een verontruste buur die zei dat er een brandweerwagen voor ons huis stond. We haastten ons naar huis en kregen te

U vindt meer
hulpbronnen op
overcoming
pornography.Church
ofJesusChrist.org.

horen dat onze 10-jarige zoon in de tuin had zitten spelen, vlakbij een aanpalende weide van 2,5 hectare met hoog, droog gras. Hij wilde weten of hij met vonkjes een vuurtje kon stoken.

Blijkbaar kon hij dat dus! Toen we thuiskwamen, had de brandweer het brandje al geblust. De brandweerlui hadden onze zoon al streng toegesproken, en de burens gingen weer naar huis. Onze zoon was beschaamd en bang. Hij huilde, en wist dat hij in de fout was gegaan.

We gingen naar binnen. Hoewel de situatie ernstig was, was onze zoon zo bang dat we alleen maar onze armen om deze lieve jongen heen konden slaan en hem verzekeren van onze liefde en opluchting dat hij niet gewond was.

Kinderen die met pornografie in contact zijn gekomen, en vooral als ze erin verstrikt zijn geraakt, zijn ook beschaamd en bang. Ze huilen ook. Het is moeilijk om iets wat in duisternis heeft bestaan, aan het licht te brengen. Ze voelen zich beschaamd en kwetsbaar. Het genezingsproces zal met vallen en opstaan gebeuren. Ze hebben er behoefte aan om voortdurend met liefde te worden omringd. Toch moeten ouders inzien dat hun liefde wel zal helpen, maar niet volstaan.

Tijdens het genezingsproces zult u een deel

van de liefde die u voor uw kind voelt, moeten aanwenden om de juiste hulp in te schakelen. Uw liefde vormt de basis van wat er moet gebeuren, maar als een van uw dierbaren in de klauwen van een verslaving zit, zult u waarschijnlijk professionele hulp voor de betrokkene en ook voor uzelf moeten inroepen.

Ik hoop dat u tijdens uw gezamenlijke genezingsproces kracht zult vinden in die Ene die alle wonden kan genezen, mensen dichterbij elkaar kan brengen, en banden kan smeden die we ons nu nog niet kunnen voorstellen. Onze Heiland, de milde Heelmeester, heeft de macht om te redden. Wij kunnen ouders voor onze kinderen zijn en ze de weg naar Hem wijzen, maar alleen Hij kan hun Heiland zijn. En het wonderlijke is dat Hij onze kinderen volmaakter liefheeft dan wij – wat er ook gebeurt. ■

Uit een toespraak over het hoofdthema van de conferentie van de Utah Coalition Against Pornography, gehouden in Salt Lake City (Utah, VS) in 2018.

NOTEN

1. Jason S. Carroll, in Lisa Ann Thomson, 'Acht strategieën om kinderen pornografie te helpen afwijzen', *Liahona*, augustus 2017, 19.
2. 'The Facts about Online Threats', Parents Television Council Watchdog (blog), 21 juni 2017, w2.parentstv.org/blog.

In dit katern

44 **Daten en pornografie**

Door medewerkers van de *Liahona* en Family Services

Digitale thema-artikelen

Nu weet ik hoe ik moet reageren als iemand met pornografie worstelt

Naam bekend bij de redactie, Utah (VS)

Wat we deden toen mijn verloofde over zijn pornoverslaving had verteld

Naam bekend bij de redactie (Frans-Polynesië)

Ik had gevochten om pornografie te overwinnen. Waarom deed hij dat niet?

Naam bekend bij de redactie (Guatemala)

Je kunt die artikelen (en meer) hier vinden:

- op liahona.ChurchofJesusChrist.org;
- in **Wekelijkse content voor JOVO's** (onder 'Jongvolwassenen' in de app Evangeliebibliotheek);
- op facebook.com/liahona.

Stuur je verhaal in

Heb je een verhaal te vertellen? Of wil je artikelen over bepaalde onderwerpen zien? Stuur je artikelen of feedback in op liahona.ChurchofJesusChrist.org.

Christus zoeken in de duisternis van pornografie

Bij de planning van artikelen voor jongvolwassenen denken we vaak na over de moeilijkheden waarmee zij nu te maken hebben. Er zijn er zoveel. Maar toen we brainstormden over de uitgave van deze maand, werden we geleid naar een thema dat ons, onze vrienden en talloze anderen raakt: daten en pornografie. We wisten dat de planning van dit katern heel wat zou vergen. Pornografie is immers voor velen een hartverscheurende, en soms verwoestende aangelegenheid. En voor jonge alleenstaanden kan de toekomst er nog onzekerder door lijken, vooral met het oog op een huwelijk.

We hebben echt de leidende hand van onze hemelse Vader gevoeld toen we verhalen toegestuurd kregen van jongvolwassenen van wie de relatie door pornografie was geschaad. En we zien dat er voldoende reden is om te hopen op een gelukkig eeuwig huwelijk, vrij van verslaving. Waarom? Omdat elk verhaal getuigde van de levensveranderende, hoopgevende, genezende kracht van Jezus Christus en zijn verzoening.

Als jouw relatie dus door pornografie is getroffen, sporen we je aan om het katern van deze maand te lezen. Er staan artikelen in van mensen die zich van hun kwetsbare kant laten zien, en die maar al te goed weten dat de strijd tegen pornografie zwaar is. In deze artikelen worden thema's behandeld zoals pornografie aankaarten bij het daten en hoe ermee om te gaan (pagina 44), hoe te reageren als iemand met pornografie worstelt (digitaal thema-artikel), hoe beide partners vergeving en genezing kunnen vinden (digitaal thema-artikel), en hoe de Geest je kan vertellen hoe de relatie nu verder moet (digitaal thema-artikel).

Wij weten dat je hemelse Vader je in de richting zal duwen die voor jou de beste is, als je op de Heiland vertrouwt en voor de Geest openstaat terwijl je naar antwoorden zoekt. De duisternis van pornografie mag dan wel heersen in de wereld, maar het genezende licht van de Heiland schittert boven alle duisternis uit. Wij hoeven Hem alleen maar te zoeken.

Met vriendelijke groeten,
Chakell Wardleigh en Mindy Selu
Redacteurs jongvolwassenenkatern kerktijdschriften

Lees in de digitale versie van de *Liahona* van deze maand wat je volgens president M. Russell Ballard kunt doen als je in je relatie met pornografie te maken krijgt.

FOTO GETTY IMAGES, GEÏNSCENEERD

JONGVOLWASSENEN

Daten en pornografie

Door medewerkers van de *Liahona* en Family Services

Als jongvolwassenen weten we allemaal dat daten leuk, eng, voldoeninggevend en zenuwslopend tegelijk kan zijn. Naarmate we ons meer voor elkaar openstellen, willen we meer over elkaar te weten komen, en bij het aangaan en verdiepen van relaties moet je je soms kwetsbaar opstellen. Waarvan dromen we? Wat maakt ons bang? Wat geloven we? Hoe staan we tegenover een huwelijk en een gezin? Wat hebben we meegeemaakt of maken we nu mee dat we aan elkaar moeten vertellen?

Het kan eng zijn om over problemen met pornografie te praten (of er vragen over te stellen), maar er *niet* over praten

kan later tot dramatische problemen leiden. Elk probleem met pornografie is uniek en moeilijk. Misschien weet je niet eens of er een probleem is of hoe je erover kunt praten. Daarom is het belangrijk om de Geest om leiding te vragen. Er bestaat geen standaardoplossing voor elke situatie, maar in dit artikel geven we enkele ideeën voor mensen die zich de volgende vragen stellen:

- Hoe maak ik het onderwerp pornografie bespreekbaar als ik aan het daten ben? Wanneer is het gepast om er iets over te vragen/vertellen?
- Hoe weet ik of ik een relatie moet aangaan met iemand die

Hulp en hoop om pornografie tijdens het daten bespreekbaar te maken.

Noot van de redactie: omdat 'daten' in verschillende culturen verschillende betekenissen heeft, is het goed om te weten dat dit artikel gaat over uitgaan of daten, in overeenstemming met de normen van de kerk, met de bedoeling om iemand beter te leren kennen of een relatie aan te knopen die tot een huwelijk kan leiden.

pornografie gebruikt heeft?

- Hoe kunnen we samen pornografie overwinnen?

Voor wie een probleem had of heeft

Als je in het verleden met pornografie hebt geworsteld of als je nu een probleem hebt, kan de gedachte aan daten je ontmoedigen of afschrikken. Maar als je een oprecht verlangen hebt om pornografie uit je leven te bannen (of als je dat al hebt gedaan), weet dan dat een gezonde, duurzame relatie voor jou mogelijk is als je je best doet en je hemelse Vader en Jezus Christus om hulp vraagt. Denk eens over de volgende vragen na als je een relatie wilt aangaan.

1. Moeten we er echt over praten?

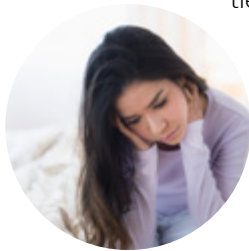
Een veelgestelde vraag is: 'Moet ik echt over mijn verleden met pornografie praten als ik ga daten, zelfs als ik mij van mijn zonden heb

bekeerd?' Of 'Moet ik over mijn huidige problemen met pornografie praten als ik op een date ben?' In de regel *moet* erover gepraat worden – op het juiste moment en op een fijngevoelige manier. Houd tijdens dit gesprek de volgende belangrijke beginselen in gedachte:

- Timing – praat erover als de relatie serieus wordt en het niet gepast zou zijn om nog langer te wachten.
- Eerlijkheid – vertrouwen en eerlijkheid zijn de basis van een relatie. De kans bestaat dat de persoon met wie je datet de relatie beëindigt. Toch is het nodig om uit te leggen wat de aard van het probleem is, welke stappen je al hebt ondernomen, en hoe je er in de toekomst mee om wilt gaan.
- Vergeving – eerlijkheid over je pornografiegebruik tegenover de persoon met wie je uitgaat, betekent niet dat je details moet vertellen. Als je je hebt bekeerd en je voelt dat je vergeving hebt gekregen, hoeft je je niet meer schuldig te voelen. De Heer denkt niet meer aan onze zonden zodra wij ons hebben bekeerd (zie Leer en Verbonden 58:42). Het gaat er dus niet om om je zonden te 'belijden', maar eerder om een vertrouwensrelatie op te bouwen, te vertellen over je plannen voor je herstel en om steun te vragen.
- Genezing – zelfs als je je hebt bekeerd, kan langdurig of intensief pornografiegebruik hardnekkige biologische, psychologische, sociale en geestelijke gevolgen hebben. Het genezingsproces kan moeilijk zijn en veel tijd kosten, maar een volledig herstel en echte genezing zijn mogelijk. Tijdens dat proces heb je gepaste hulp en steun nodig, en daar hoort je potentiële huwelijkspartner bij.

2. Ben ik klaar voor een vaste relatie?

Een van de grootste verschillen tussen iemand die klaar is voor een vaste relatie en iemand die dat niet is, is de bereidheid om tegenover een datingpartner openhartig te zijn. Als je met pornografie worstelt, kun je angst en wantrouwen de overhand geven, of je kunt de problemen samen in geloof aanpakken.

Het kan ongemakkelijk en beangstigend zijn om over je verleden met pornografie te vertellen, maar als je het verzwijgt, zal dit je angst- en schaamtegevoel alleen maar versterken. Je angst dat je die persoon zult verliezen, kan ertoe leiden dat je alles

Voor wie datet met iemand die een probleem had

Omdat 11 jaar de gemiddelde leeftijd is waarop mensen met pornografie in aanraking komen, en omdat pornografie zo beschikbaar is, hebben de meeste jongeren tegen de tijd dat ze 18 jaar zijn op de een of andere manier met pornografie te maken gehad. Dit kan een stempel drukken op het daten. Maar door ermee in aanraking te komen, ben je nog niet verslaafd. Er zijn verschillende niveaus van betrokkenheid bij pornografie. (Zie Dallin H. Oaks, 'Aan de valstrik van pornografie ontkomen', *Liahona*, oktober 2015, 50-55.) Het goede nieuws is dat de verzoening van Jezus Christus kracht en genezing biedt aan iedereen die ernaar streeft. Denk eens na over deze vragen als de relatie zich verder ontwikkelt:

ontkent of verzwijgt, waardoor het vertrouwen verloren gaat en je relatie later wordt geschaad.

Als je daarentegen de keuzevrijheid van je datingpartner respecteert, zorg je ervoor dat hij of zij eerlijk voor de relatie kan kiezen omdat *alle informatie* bekend is. Misschien ben je dan nog steeds bang voor de gevolgen, maar het is belangrijk om te beseffen dat iemand die van alles op de hoogte is een grote steun kan zijn in je verlangen en inzet om pornografie uit je leven te bannen. Of de relatie nu wordt voortgezet of niet, je kunt met Gods hulp op het pad naar genezing blijven.

1. Wanneer en hoe kan ik pornografie bespreekbaar maken?

Wanneer en hoe je dat bespreekbaar maakt, kun je misschien overleggen met je ouders, oudere broers of zussen, kerkleiders, of iemand anders die je goede raad kan geven. Bepaal op welke manier je het thema wilt aankaarten, en doe dat dan op het juiste moment, als je relatie vaster en minder vrijblijvend wordt.

Dat wil niet zeggen dat je je datingpartner bij de eerste date over zijn of haar verleden moet uithoren, maar als je interesse voor elkaar toeneemt, kun je naar inspiratie van de Geest streven om te weten hoe en wanneer je kunt vragen of ze een voorgeschiedenis met pornografie hebben.

2. Hoe moet ik reageren?

Als jij en de persoon met wie je uitgaat eerlijk over jullie gevoelens praten, kan dat genezend werken. Het is belangrijk dat je je bewust bent van wat je denkt en voelt als iemand over pornografiegebruik vertelt. Het zou kunnen dat je je kritisch, boos, lamgeslagen of misleid voelt. Maar tegelijkertijd kan zo'n bekentenis het vertrouwen, het medeleven, de liefde en de empathie tussen jullie vergroten. Houd in je reactie rekening met de gevoelens van de ander en met je eigen gevoelens.

3. Hoe moet het nu verder?

Ontdekken dat je partner een probleem met pornografie heeft, is een ernstige zaak, maar je mag je partners vertrouwen niet beschamen door zijn of haar persoonlijke problemen met anderen te bespreken. Het kan nuttig zijn om in vertrouwen te praten met een bisschop of therapeut, of, als je partner daar toestemming voor geeft, met een vriend(in) of betrouwbare leidinggevende.

Laat je voortdurend door de Heilige Geest leiden bij de afweging om de relatie al dan niet voort te zetten. De volgende suggesties kunnen ook nuttig zijn:

- Vraag hoe groot de invloed van pornografie in het leven van je partner is geweest, en in welk stadium van het genezingsproces hij of zij zich bevindt. Je partner moet concrete stappen hebben gezet om aan te tonen dat hij of zij van de pornografie af wil komen.
- Sommige vormen van pornografiegebruik (bijvoorbeeld kinderporno) wijzen er sterk op dat de betrokkene professionele hulp nodig heeft en gevaarlijk zou kunnen zijn.
- Denk eraan dat de verzoening van de Heiland echt kracht geeft. Jij kunt vergeven, en hij of zij kan genezen.
- Besluit om alleen genoeg te nemen met totale eerlijkheid in je relatie en waardigheid om in de tempel te trouwen.

- Houd er rekening mee dat genezing en herstel tijd kosten. Mensen kunnen terugvallen. Als ze daarvan proberen te herstellen, hebben ze steun nodig. Dat houdt in dat je weet wat zijn of haar triggers zijn (situaties die tot pornografiegebruik aanzetten), en dat je de nodige voorzorgsmaatregelen ondersteunt of helpt in te stellen.
- Als je je op een huwelijk voorbereidt, stel dan samen vast dat jullie allebei vinden dat pornografie onaanvaardbaar is en geen afspiegeling is van een gezonde seksuele relatie binnen een huwelijk.

Het belangrijkste wat je kunt doen, is vertrouwen op de influisteringen van de Heilige Geest. Het zou kunnen dat je de relatie voort kunt zetten op voorwaarde dat het pornografiegebruik stopt, of dat je de relatie moet beëindigen maar dat je de ander blijft steunen terwijl hij of zij aan zichzelf werkt. Wat je ook besluit, de persoon met wie je datet moet begrijpen dat je van gedachten kunt veranderen als je veel of juist geen vooruitgang ziet in zijn of haar strijd tegen pornografie.

Samen pornografie overwinnen

Pornografie overwinnen zal tijd en moeite kosten, maar het is mogelijk. Door pornografie samen te overwinnen, kan jullie relatie sterker worden doordat jullie de verzoening van Jezus Christus beter begrijpen en elkaar in moeilijke tijden leren steunen. Denk in jullie gezamenlijke strijd tegen pornografie aan het volgende:

- Op de webpagina **overcomingpornography.ChurchofJesusChrist.org** van de kerk staan veel hulpbronnen die jullie in het genezingsproces ondersteunen. Je vindt er bijvoorbeeld informatie over het verslavingsherstelprogramma van de kerk.
- Je kunt besluiten om een vaste plaats en vast tijdstip te kiezen om over pornografie te praten, zodat de relatie niet alleen daarom draait. Zorg ervoor dat je niet op een kleinerende of neerbuijgende manier praat. De relatie moet een veilige plek zijn waar jullie je allebei geliefd en gesteund voelen, niet ondervraagd of gekleineerd.
- Geestelijke gewoonten kunnen je tegen verleiding wapenen. Moedig elkaar aan om geestelijke gewoonten aan te leren en vast te houden, met een groter verlangen om je band met de Heiland en je hemelse Vader te versterken. Bijvoorbeeld: tijd nemen voor Schriftstudie en tempelbezoek (waar dat mogelijk is), de sabbat heiligen, dienstbetoon, regelmatig vasten en oprecht gebed. Die band kan ervoor zorgen dat pornografie minder vat op je heeft. Discipelschap vraagt een levenslange inzet,

en met de kracht die we als volgelingen van Christus ontwikkelen, kunnen we al onze problemen overwinnen, niet alleen pornografie.

- Als het je alleen niet lukt, wees dan niet bang of beschaamd om de hulp in te roepen van een therapeut of psycholoog die gespecialiseerd is in seksverslaving. Op die manier kun je meer inzicht krijgen in de behandeling van pornografieverslaving en kunnen de onderliggende redenen worden aangepakt.
- Denk eraan dat we omringd worden door ongepaste media die ons tot zonde verleiden. Als de persoon met wie je uitgaat een terugval heeft, is de snelheid waarmee hij of zij zich herpakt een goede indicatie hoe vastbesloten hij of zij is om van de pornografie af te komen. Als je het gevoel krijgt dat jij meer gemotiveerd bent dan de ander, moet je je afvragen of je met hem of haar wilt blijven daten.
- Je kunt een sterke invloed hebben op de persoon met wie je datet, maar jij mag niet de voornaamste reden voor een gedragsverandering zijn. Het verlangen naar verandering moet van binnenuit komen, niet van jou.

Vraag bovenal onze hemelse Vader om leiding, en onthoud dat er altijd hoop is door de Heiland. Zijn genade is voldoende om ons te genezen en veranderen. Zijn verzoening is voor jullie allebei beschikbaar. Ze geeft je kracht en helpt je te vergeven. Maar het is vooral de persoon die van de pornografie af wil komen die de Heiland om hulp moet vragen om de strijd te winnen. Er is niemand anders die dat voor hem of haar kan doen. Heb geloof, en vertrouw op je hemelse Vader. Hij zal jou in je unieke omstandigheden leiden. ■

Mobieltjes zijn duur in Chili,

maar in 2016 nam ik me voor om genoeg geld te verdienen zodat ik er een kon kopen. Een heel jaar lang kocht ik snoepjes en *alfajores** bij de groothandel, die ik dan aan mijn vrienden en vriendinnen op school verkocht. Ik spaarde alles wat ik verdiende. Ik gaf geen geld aan lunches uit en ik ging niet naar de bioscoop.

Ik wilde mijn ouders niet om een mobieltje vragen. Ik wilde het zelf verdienen. Mijn vader moedigde me aan. 'Blijf je best doen, Carol', zei hij altijd.

Ik heb veel geleerd. Niets is gratis. Als we bepaalde doelen willen bereiken, mogen we de moed niet opgeven. Als we iets verdienen en beseffen hoeveel we daarvoor moesten doen, hebben we er meer waardering voor.

Ik heb gemerkt dat ik moet beslissen wat ik wil bereiken. Als ik in de tempel wil trouwen, moet ik naar de kerk, het seminarie en instituut gaan en aan activiteiten voor jongvolwassenen deelnemen. En ik moet met waardige jongemannen uitgaan. Als we bepaalde doelen willen bereiken, moeten we eerst offers brengen om later de vruchten ervan te plukken.

Carol, 15 (Chili)

*Een traditioneel Zuid-Amerikaans koekje.

JONGEREN

IN DIT KATERN

52 Van pestkop tot dopeling
Ouderling Hugo Montoya

54 Goddelijke bestemming
Emma C.

56 Vriendinnen die hun licht lieten schijnen
Mariana M. Lara

58 Niet bang om over de waarheid te vertellen
Michael R. Morris

62 Vraag & antwoord

64 Nog een gedachte: de hoeksteen van ons geloof
President Gordon B. Hinckley

Toen ik 17 was, werd ik op de middelbare school erg gepest. Mijn vrienden hadden andere normen en waarden. We deden samen veel goede dingen, zoals basketballen of voetballen. Maar ze dronken alcohol en rookten – daar deed ik niet aan mee.

Op een dag studeerden we buiten de school voor een proefwerk. Mijn twee beste vrienden, Juan en Francisco (namen veranderd), waren er ook. Iemand haalde een aansteker en sigaretten uit zijn zak. Ik dacht dat mijn vrienden geen zin meer in studeren hadden en waren vergeten dat ik er ook was. Ik merkte mijn ver-gissing op toen ze tegen mij zeiden: 'Nu is Hugo aan de beurt om te leren roken.'

Voordat ik de kans had om te reageren, pakten Juan en Francisco mijn armen beet. Ze hielden mijn armen vast terwijl iemand anders een sigaret tussen mijn lippen drukte. Ik wilde er niets van weten en spuugde de sigaret ver weg op de grond. Met een daarna werd ik met een vuist op

VAN PESTKOP TOT DOPELING

**Ouderling
Hugo Montoya**
van de Zeventig

mijn jukbeen geslagen. Ze dreigden me met de woorden: 'We steken die sigaret opnieuw aan, en jij gaat nu leren roken. Spuug hem niet meer op de grond. Als je dat weer doet, zijn de gevolgen niet te overzien.'

Op dat moment besepte ik dat ik in de problemen zat. Ik deed mijn ogen dicht en vroeg in gebed om hulp. Onmiddellijk na mijn gebed parkeerde onze leerkracht zijn auto vlakbij ons. Hij stapte uit en vroeg wat er aan de hand was. Mijn vrienden lieten me los. 'We bereiden ons voor op het proefwerk', zeiden ze. We liepen de school in en maakten het proefwerk. De situatie was voorbij.

Hoewel dat een moeilijk moment voor me was, vergaf ik mijn vrienden. Ik wist dat ze mijn normen en mijn beslissing om het woord van wijsheid na te leven niet begrepen. Ik vergaf ze en nam me voor om niet boos op ze te zijn. Na de middelbare school ging ik op zending. Ik bleef in contact met Juan en Francisco. Ik schreef ze geregeld een brief waarin ik van het evangelie en Jezus Christus getuigde. Ik moedigde ze aan om zich te bekeren en naar de kerk te gaan. Tot mijn grote verbazing ging een van hen ook echt naar de kerk.

Ik had mijn vrienden al vaker uitgenodigd om op zondag mee naar de kerk te gaan, maar dat hadden ze tot dan toe nooit gedaan. Hoewel ik niet met Juan mee naar de kerk kon gaan, waren mijn broers en mijn vader daar om hem te

helpen en te begeleiden. Mijn familieleden accepteerden hem, en Juan voelde zich thuis in de kerk. Hij begon langzaam maar zeker te veranderen, totdat hij de beslissing nam om zich te laten dopen.

en Francisco kunnen doen. Daardoor heb ik twee geweldige vrienden. En nu werken we als leden van de kerk samen om het koninkrijk van God op te bouwen.

Jouw vriendschap en voorbeeld kunnen je vrienden, vriendinnen en toekomstige generaties tot zegen zijn.

Ik was zo blij voor hem. En ik was vooral blij toen hij me vertelde dat hij door mijn brieven Jezus Christus was gaan liefhebben. Toen ik van mijn zending thuiskwam, bleef ik ook in contact met Francisco. Na verloop van tijd lieten hij en zijn vrouw zich ook dopen. Juan en Francisco zijn nog steeds twee van mijn beste vrienden.

Mijn leven is door die gebeurtenissen gekenmerkt. Ik heb geleerd dat we anderen het best kunnen beïnvloeden als we zelf rechtschapen leven, anderen liefhebben en ze de helpende hand toesteken. In het boekje *Voor de kracht van de jeugd* staat: 'Om goede vrienden te hebben, moet je zelf eerst een goede vriend(in) zijn. Toon oprechte belangstelling voor anderen, glimlach en laat hen weten dat je er voor hen bent.'¹ Met de hulp van de Heer heb ik dat voor Juan

Houd je altijd aan de normen van de kerk, ook als je net als ik in de problemen raakt. In *Voor de kracht van de jeugd* staat: 'Pas ervoor je normen te verlagen om iemands vriend(in) te worden. Als vrienden je aansporen om iets te doen wat verkeerd is, wees jij dan degene die pal staat voor het goede.'² Ook als iedereen de geboden van de Heer overtreedt, moeten wij pal staan, want ons voorbeeld kan heel belangrijk zijn. Wees een goed voorbeeld voor je vrienden, zodat ze zich daar op moeilijke momenten aan vast kunnen houden. In sommige gevallen, zoals het mijne, kan je vriendschap de aanleiding zijn waardoor ze leren en zich bekeren. ■

NOTEN

1. *Voor de kracht van de jeugd* (2011), 16.
2. *Voor de kracht van de jeugd*, 16.

Goddelijke bestemming

*Mijn vriendin was normaal gesproken altijd blij.
Wat zou haar dwars zitten?*

Emma C.

Ik kom uit Frankrijk, maar mijn zus en ik hebben een jaar lang als uitwisselingsstudent in het oosten van de Verenigde Staten gewoond. In die tijd hebben we veel mensen ontmoet. Maar Destiny heeft de meeste indruk op mij gemaakt. Ze is een van mijn beste vriendinnen geworden. We hebben samen veel gedaan, tijdens school, na schooltijd en met mijn zus. Destiny was altijd blij. Dat vond ik het leukst aan haar.

Maar op een dag zag ze er bezorgd uit. Ik had haar nog nooit zo gezien. Ik vroeg haar wat er aan de hand was. Ze zei dat ze er niet over wilde praten. Toen zag ik dat ze een papiertje in haar hand had. Ik pakte het uit haar hand en las het.

Iemand had iets heel gemeens aan haar geschreven. In het anonieme bericht stond dat ze lelijk was, dat niemand haar mocht, dat er geen reden voor haar was om in leven te blijven, en dat ze maar zelfmoord moest plegen. Ik kon me niet voorstellen dat iemand als zij zo aangevallen kon worden. Haar pijn raakte me diep.

Vanaf dat moment deed ik nog beter mijn best om een goede vriendin te zijn. Ik besloot om niet alleen tijd met haar door te brengen, maar altijd voor

haar klaar te staan en vooral oprecht te zijn. Ik legde aan haar uit dat ze een dochter van God is, gezegend met een goddelijke aard. Ik zei dat ze bewondering verdiende en tot grote dingen in staat was.

Het is heel moeilijk om jezelf lief te hebben als anderen je slecht behandelen en kritiek op je hebben. Tijdens mijn vriendschap met Destiny kwam ik erachter dat we anderen soms het best kunnen helpen door ze lief te hebben en ze te laten weten wie ze werkelijk zijn.

Toen ik na een jaar terug naar Frankrijk ging, vertelde Destiny me iets dat me altijd zal bijblijven. Ze zei: 'Emma, jij hebt mijn leven gered.' Voordat jij kwam, wilde ik zelfmoord plegen. Maar jij en je zus hebben me enorm geholpen doordat jullie echt om me gaven. Nu heb ik mezelf lief, en jou natuurlijk.'

Er zijn veel kinderen die op school gepest, mishandeld of afgezonderd worden. Bedenk een manier om ze te helpen. Praat met ze, denk aan ze en wees aardig voor ze. Dat zou de Heiland ook doen. Een eenvoudige groet of glimlach kan soms heel veel betekenen. ■

De auteur woont in Frankrijk.

Mariana M. Lara

Ik woonde met mijn moeder in een plaatsje in Mexico waar iedereen elkaar kende. Ik wist wat goed en kwaad was. Maar ik was in de war. Ik was de enige actieve jongevrouw in ons stadje.

Ik wilde ergens bij horen. De enige oplossing die ik toen kon bedenken was dat ik een vriendje moest hebben. Dat was de eerste vergissing die ik beging. Ik begon toe te geven aan de invloed van mijn leeftijdgenoten. Ik vond dat ik oud genoeg was om zelf beslissingen te nemen, en zo werd ik inactief en leefde in duisternis.

Ik leefde een jaar in duisternis, en elke dag werd alles donkerder. Mijn slechte beslissingen leidden tot ruzie thuis, en ik

kwam tot de conclusie dat ik niet meer thuis kon wonen. Maar pas toen een goede vriendin van de kerk overleed, besepte ik dat er iets ontbrak. Helaas gaf ik God en het evangelie de schuld. Ik geloofde niet meer dat zegeningen uit gehoorzaamheid voortvloeien. Ik wist dat als ik het evangelie niet weer ging naleven, ik mijn band met de kerk zou blijven negeren en met mijn wereldse leventje verder zou gaan.

Ik zat in het donker op mijn bed. Ik huilde en had medelijden met mezelf toen ik besepte dat ik bang was. Ik was bang om alleen te zijn, zonder iemand

om mee te praten. Ik was bang dat ik niet in staat zou zijn om al mijn fouten te herstellen, bang dat niemand me zou vergeven, vooral God niet.

Uiteindelijk verhuisde ik naar mijn grootouders in Minnesota (VS). Zij waren geen lid van de kerk. Mijn stiefvader vloog met me mee. De eerste zondag gingen we alleen naar de avondmaalsdienst. Tegen het einde van de dienst had ik al besloten om de kerk te verlaten,

VRIENDINNEN die hun LICHT lieten SCHIJNEN

maar toen we naar de auto liepen, zag ik tot mijn verbazing dat de bisschop naar ons toe kwam rennen. Hij stelde ons enkele vragen en nodigde ons uit om de volgende zondag weer te komen. En dat deden we.

De volgende zondag werd ik aan het eind van de dienst omringd door de jongevrouwen van de wijk – jongevrouwen die me zouden helpen mijn leven te veranderen.

Er ging een hele nieuwe wereld voor me open: een wereld met een bisschop

en een jongevrouwenpresidente die om me gaven, maar bovenal jongevrouwen die hun best deden om het evangelie en hoge nomen na te leven en pal te staan voor het goede. Hun licht scheen zo helder dat mijn pad verlicht werd.

Toen besepte ik wat ik moest doen: 'Laat [mijn] licht zo schijnen voor de mensen, dat zij [mijn] goede werken zien en [mijn] Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken' (zie Mattheüs 5:16). Vanaf dat moment ging ik elke week naar de kerk en naar de activiteiten van de jongevrouwen. Ik las in het Boek van Mormon en bad elke dag. Ik ging me gepaster kleden,

mijn taalgebruik verbeterde, ik ging naar de tempel en bereidde me voor om mijn patriarchale zegen te ontvangen.

Ik was helemaal veranderd, maar dat besepte ik pas tijdens het jongevrouwenkamp. Daar voelde ik de Heilige Geest en ontdekte ik dat ik een getuigenis had – een getuigenis dat me eraan herinnerde dat God me liefheeft, dat Hij een plan voor mij heeft, en dat Hij niet wil dat ik alleen ben. Mijn getuigenis was zo helder en sterk dat ik erdoor veranderde. Een getuigenis dat niet alleen mijn pad verlichtte, maar ook dat van anderen.' Een getuigenis dat niet bang is om in het donker te schijnen. ■

De auteur woont in Baja California (Mexico).

*Ik was bang en alleen.
Toen verhuisde ik naar
een ander land en ging
ik na lange tijd weer
naar de kerk.*

NIET BAN

G

OM OVER DE WAARHEID TE VERTELLEN

Gewapend met een getuigenis van het evangelie en de zegeningen ervan, laat Fabian zich er door zijn jonge leeftijd niet van weerhouden om een krachtige, onbevreesde zendeling te zijn.

Michael R. Morris
Kerktijdschriften

De zon gaat onder in Las Tomas, een woonwijk op de zandvlakten, met uitzicht op Antofagasta. De lichten gaan aan het eind van de dag aan in deze havenstad in het noorden van Chili.

Het is zaterdagavond en de dertienjarige Fabian had tijd met zijn vrienden kunnen doorbrengen. Maar Fabian, die pas lid van de kerk is geworden, brengt de avond liever met de voltijdzendingen door. Het is tijd om Israël te vergaderen.¹

Van alle zendingsactieve leden waar de zendingen Kellen VanNatter en Jordan Shelton tijdens hun voltijdzending in Chili mee hebben samengewerkt, is Fabian de actiefste.

‘Als hij vrij was, was hij altijd met ons op pad’, zegt Kellen. ‘Toen de zomervakantie voorbij was, vond hij het niet alleen jammer dat hij weer naar school moest, maar ook dat hij niet zoveel tijd meer had om met ons samen te werken.’

Jordan, die verscheidene maanden Kellens collega was, voegt daar aan toe: ‘Toen we in

Antofagasta werkzaam waren, ging Fabian zo’n vier tot vijf keer per week met ons mee. Van alle leden die ons met het zendingswerk steunden, deed hij het meest.’

Waarom is een jongeman zo bereid om ondanks de minachting van zijn klasgenoten en de beledigingen van vreemdelingen zendingswerk te doen? Voor Fabian is het antwoord in de zegeningen te vinden die de andere gezinsleden en hij hebben ontvangen sinds ze het evangelie aanvaardden – zegeningen waar hij anderen graag over wil vertellen.

‘Onverklaarbare vreugde’

Fabian volgde de zendingenlessen vlak nadat de voltijdzendingen bij hen aangebeld hadden. Hij kan zich zijn eerste avondmaalsdienst nog goed herinneren.

‘Ik kende niemand toen ik de kapel inliep, dus ik was vrij zenuwachtig’, zegt hij. ‘Maar ik voelde iets bijzonders. Ik had het gevoel dat ik er al maanden of jaren kwam.’

‘Hij spreekt altijd uit *eigen* ervaring – bijvoorbeeld over zijn gevoelens bij zijn eerste kerkbezoek en als hij

Over zijn doop enkele weken later zegt hij: ‘Ik voelde een onverklaarbare vreugde toen ik werd ondergedompeld en weer uit het water kwam. Het leek wel of ik een nieuw mens was. Ik wist dat ik Jezus Christus zou volgen en mijn best zou doen om zijn geboden te onderhouden.’

Toen Fabians ongehuwde ouders, Leonardo en Angela, de zendingenlessen aan hun zoon ook gingen volgen, leerden ze over het tempelhuwelijk en eeuwige gezinnen. ‘Een week later koos mijn vader een datum om te trouwen’, zegt Fabian. ‘Mijn moeder was heel gelukkig.’

Vier maanden nadat Fabian lid van de kerk was geworden, liet Angela zich ook dopen. ‘Dat was een geweldige zegen’, zegt hij.

En al snel volgden er andere zegeningen. Leonardo, die als kind gedoopt was, werd ook weer actief in de kerk. Evangeliestudie werd heel belangrijk bij hen thuis. De gezinsleden kregen een hechtere band met elkaar. Leonardo vond een vaste baan. En Fabian ontving het Aäronisch priesterschap.

‘Ik ben blij dat ik het priesterschap heb ontvangen zodat ik het avondmaal kan rond dienen en de leden hun verbonden kunnen hernieuwen’, zegt Fabian. ‘Ik ben vooral blij als ik het avondmaal aan familieleden rond dien en aan de zendingen die me hebben onderwezen. Ik ben gelukkig wanneer ik de trotse blik van mijn vader zie als ik het avondmaal rond dien.’

‘Dat zou geweldig zijn’

Fabian deed al zendingswerk voordat hij zich liet dopen.

‘Ik vertelde aan drie vrienden dat ik gedoopt zou worden. Twee van hen kwamen kijken’, zegt hij. ‘Ik vertel graag over het evangelie, zodat mijn vrienden begrijpen wat wij geloven en wat we in de kerk doen. Dan kunnen zij ook het evangelie leren kennen, zich laten dopen en gelukkiger worden. Ik zou het heel fijn vinden als een van hen zich zou laten dopen en lid van ons quorum zou worden. Dat zou geweldig zijn.’

Fabian heeft een exemplaar van het Boek van Mormon op school, en hij heeft altijd brochures bij zich die hij kan

uitdelen. Hij beantwoordt graag vragen over de kerk, en hij nodigt zijn vrienden uit om op zondag naar de kerk te komen en de jeugdactiviteiten bij te wonen. Hij is ook niet bang om mensen op straat aan te spreken. Dat heeft hij van de zendingen geleerd. Hij nodigt mensen uit om naar de kerk te komen en zich op de doop voor te bereiden.

‘Fabian vindt het niet erg als iemand het raar vindt wanneer hij zijn getuigenis geeft’, zegt Kellen. ‘Hij weet dat hij het goede doet. Hij weet dat geestelijke zaken het belangrijkste zijn.’

Als Fabian zijn getuigenis geeft, zegt Jordan, put hij kracht uit zijn bekering, zijn liefde voor het evangelie en zijn zegeningen.

‘Hij zag dat zijn familieleden gezegend werden. Daardoor werd hij geïnspireerd om zijn vrienden moedig en eenvoudig over het evangelie te vertellen’, zegt Jordan. ‘Hij gaf zijn getuigenis een keer aan een onderzoeker en legde uit wat een grote zegen het was toen zijn ouders trouwden, maar hoe moeilijk het was om na zijn doop vier maanden te wachten totdat zijn moeder zich liet dopen. Hij

getuigenis sterker. En als ik anderen over het evangelie vertel, ben ik een voorbeeld voor anderen, onder andere mijn jongere zus.'

Het is logisch dat een voltijdzending een van Fabians grootste doelen na de middelbare school is.

'Ik wil zoveel mogelijk mensen over het evangelie vertellen', zegt hij. 'Ik wil ze

uitnodigen om hun zonden weg te laten wassen. Ik wil aan ze uitleggen dat hun gezin eeuwig kan zijn. Ik wil ze aanmoedigen om nu gelukkig te zijn en na dit leven voor eeuwig in een staat van geluk te verkeren.' ■

NOOT

1. Zie Russell M. Nelson, 'Hoop van Israël' (wereldwijde devotionaal voor jongeren, 3 juni 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.

in het Boek van Mormon leest.'

werd emotioneel en de tranen stroomden over zijn wangen. Toen getuigde hij dat God voor ons zal zorgen, als wij de geboden onderhouden.

Door zijn getuigenis is Fabian een uitstekende zending', voegt Kellen eraan toe.

'Hij zegt niet: "O, ik heb iets in de kerk gehoord." Maar hij spreekt altijd uit *eigen* ervaring – bijvoorbeeld over zijn gevoelens bij zijn eerste kerkbezoek en als hij in het Boek van Mormon leest. Het is allemaal heel echt en natuurlijk.'

'Ik voel me altijd beter'

Als Fabian het evangelie verkondigt, krijgt hij nog een zegen.

'Als ik op school soms iets naars meemaak, komen de zendingen bij me langs om te vragen of ik met ze mee wil gaan om iemand les te geven', zegt hij. 'Als ik met hen mee ben geweest, lijkt het wel of ik geen problemen heb. Ik voel me altijd beter als ik met de zendingen op pad ben geweest, met ze in de Schriften heb gelezen of iemand over het evangelie heb verteld. Als ik over het evangelie en mijn bekering vertel, wordt mijn

Fabian bereidt zich voor om met de zendingen Kellen VanNatter (boven, midden) en Jordan Shelton (rechtsboven) een avond zendingswerk te doen.

NIETS IS BELANGRIJKER

'Lieve en bijzondere jonge mensen, jullie zijn bewust op dit moment, de allerbelangrijkste tijd in de geschiedenis van de wereld, naar de aarde gestuurd om Israël te helpen vergaderen. Er gebeurt nu *niets* in deze wereld wat belangrijker is dan dat. *Niets* heeft meer betekenis. Echt helemaal *niets*.

'Deze vergadering moet *alles* voor je betekenen. Dat *is* de zending waarvoor je naar de aarde bent gestuurd.'

President Russell M. Nelson, 'Hoop van Israël' (wereldwijde devotionaal voor jongeren), 3 juni 2018, HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.

‘Hoe kom ik aan vrienden met goede normen?’

‘Het medeleven van goede vrienden raakt ons diep en verandert ons leven. We mogen niet vergeten dat de Heer vaak “zegeningen uit de hemel stuurt door middel van woorden en daden van mensen die wij liefhebben.”’

Ouderling Joseph B. Wirthlin (1917–2008) van het Quorum der Twaalf Apostelen, algemene conferentie, oktober 1997.

Vriendelijkheid is het geheim

Laat zien dat je ze liefhebt en wees aardig. Laat ze merken dat je om hen en hun geluk geeft. Als zij niet laten merken dat ze om jou geven of als ze niet aardig zijn, wil je waarschijnlijk geen vriendschap met ze sluiten.

Madi B. (15), Arizona (VS)

Het evangelie verkondigen

Als je met de zendingen meegaat, kun je vriendschap sluiten met mensen

die goede normen naleven. Zij kennen veel jongeren die een vriend of vriendin in de kerk kunnen gebruiken.

Ouderling Quintanilla (20), zendingsgebied Bridgetown (Barbados)

Bid voor je vrienden of vriendinnen

Ik bid veel om erachter te komen of mijn vrienden of vriendinnen de juiste personen zijn die mijn normen en mijn getuigenis van Jezus Christus kunnen sterken.

Imanol M. (18), Chihuahua (Mexico)

God zal je helpen

Ik heb gemerkt dat als ik actief op zoek ga naar mensen die het licht van Christus uitstralen, dat veel verschil uitmaakt. Onze hemelse Vader kent onze verlangens. En als wij ons best doen, zal Hij onze gebeden beantwoorden.

Olivia T. (18), Utah (VS)

Leef je normen na

Wees een levend voorbeeld van je normen. En als je vrienden of vriendinnen hebt die niet dezelfde normen naleven, maak ze dan duidelijk dat ze in de ogen van God bijzonder zijn. Jezus had alle mensen lief en zei dat ze zijn voorbeeld moesten volgen.

Bernard B. (19), Palawan (Filipijnen)

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak over de leerstellingen van de kerk.

Wat vind jij?

'Hoe kan ik gevoelens van eenzaamheid overwinnen?'

Stuur je antwoord, eventueel vergezeld van een foto met hoge resolutie, vóór 15 november 2019 naar liahona.ChurchofJesusChrist.org (klik op 'Submit an Article or Feedback').

De redactie kan reacties inkorten of duidelijker formuleren.

Wat is het standpunt van de kerk inzake het milieu?

Een trefwoord voor begrip van ons standpunt inzake het milieu is *rentmeesterschap*. Dat houdt niet in dat mensen de aarde bezitten en die naar eigen believen kunnen exploiteren, maar dat we verantwoordelijk zijn voor de manier waarop we de grondstoffen gebruiken. (Zie Leer en Verbonden 104:13–15.) Hoewel er 'genoeg' is (Leer en Verbonden 104:17) wil God dat wij de grondstoffen van de aarde verstandig gebruiken (zie Leer en Verbonden 59:20).

God heeft de aarde geschapen en zijn schepping 'zeer goed' genoemd (zie Genesis 1:1, 31). Deze aarde is als onderdeel van zijn heilsplan voor Gods kinderen geschapen. De aarde zal geheiligd worden en celestiaal worden. (Zie Leer en Verbonden 88:18–19.)

God heeft de aarde niet alleen nuttig gemaakt, maar ook prachtig. Alles op aarde is 'geschapen voor het welzijn en het gebruik van de mens, om zowel het oog te behagen als het hart te verblijden' en om 'de ziel te verkwikken' (Leer en Verbonden 59:18–19).

Wij behoren God te eren door zijn scheppingen te waarderen, onze dankbaarheid ervoor te uiten en ons best te doen om ze goed te behouden. We behoren grondstoffen te conserveren, de natuur te beschermen, en vervuiling en verspilling zoveel mogelijk te vermijden.

De hoeksteen van ons geloof

President Gordon B. Hinckley (1910–2008)

Vijftiende president van de kerk

Voor elke nieuwe tempel houden we een hoeksteenceremonie, overeenkomstig een oude traditie. Voordat er beton gebruikt werd, bestond de fundering van de muren van het gebouw uit grote stenen. Er werd een geul gegraven, en er werden stenen als fundering gebruikt. Vanaf een beginpunt liep de fundering tot aan een hoeksteen, dan ging de muur de hoek om tot de volgende hoeksteen. Vandaar liep de muur naar de volgende hoek en vandaar weer naar het beginpunt. [...] De laatste steen was de belangrijkste hoeksteen, en de plaatsing van die hoeksteen werd uitvoerig gevierd. Als deze hoeksteen op zijn plaats lag, kon er op de fundering worden gebouwd. Vandaar de gelijkenis die Paulus gebruikte om de ware kerk te beschrijven:

‘Zo bent u dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God,

gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus Zelf de hoeksteen is,

‘en op Wie het hele gebouw, goed samengevoegd, verrijst tot een heilige tempel in de Heere’ (Efeze 2:19–21).

Er zijn fundamentele hoekstenen waarop de Heer deze grote kerk in de laatste dagen, ‘goed samengevoegd’ heeft gevestigd en gebouwd. Ze zijn bijzonder essentieel voor dit werk – het ware fundament, de steunpunten waarop het rust. [Maar] ik noem de belangrijkste hoeksteen, die wij als de Heer Jezus Christus erkennen en eren. [...]

Hij is de belangrijkste hoeksteen van de kerk die zijn naam draagt, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Er is geen andere naam aan de mensen gegeven waardoor wij verlost kunnen worden (zie Handelingen 4:12). Hij is de oorzaak van ons eeuwig heil, de verlener van het eeuwige leven (zie Hebreeën 5:9). Niemand is gelijk aan Hem. Niemand is dat ooit geweest. En niemand zal dat ooit zijn. God zij dank voor de gave van zijn geliefde Zoon, die zijn leven heeft gegeven zodat wij zullen leven, en die de belangrijkste, onverplaatsbare hoeksteen van ons geloof en van zijn kerk is. ■

Naar een toespraak gehouden tijdens de algemene oktoberconferentie van 1984.

Vier hoekstenen van de kerk

President Gordon B. Hinckley heeft getuigd dat Jezus Christus de belangrijkste hoeksteen van onze godsdienst is.

Hij heeft ook gezegd dat er andere belangrijke hoekstenen zijn waarop De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is gebouwd.

De Heer Jezus Christus

Onze Heer en Heiland. De belangrijkste hoeksteen waarop onze godsdienst en de kerk zijn gebouwd.

Het eerste visioen

Waardoor de geweldige herstelling tot stand is gekomen.

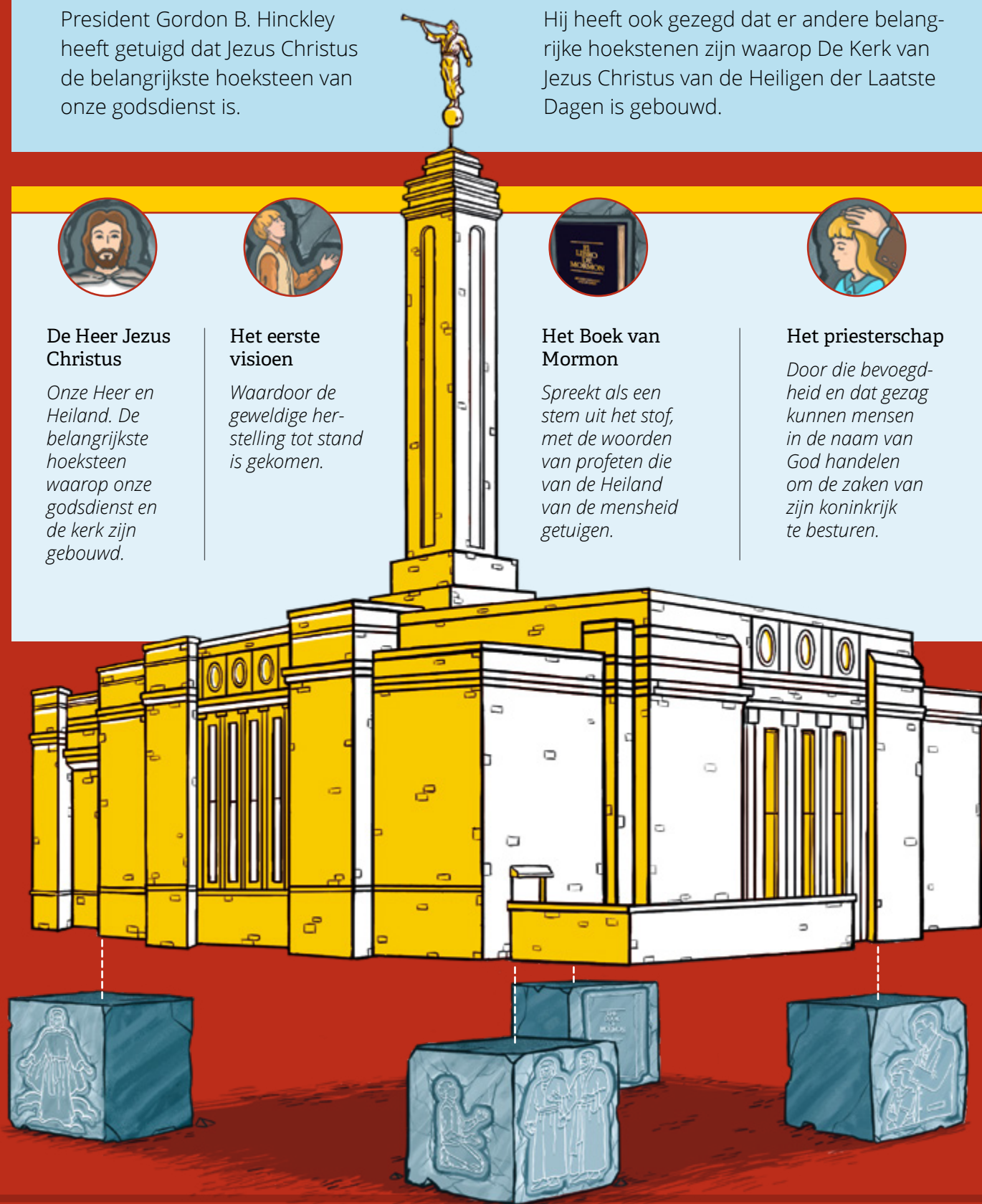
Het Boek van Mormon

Spreekt als een stem uit het stof, met de woorden van profeten die van de Heiland van de mensheid getuigen.

Het priesterschap

Door die bevoegdheid en dat gezag kunnen mensen in de naam van God handelen om de zaken van zijn koninkrijk te besturen.

JONGVOLWASSENEN

**KAMPT JE POTENTIËLE
HUWELIJKSPARTNER MET EEN
PORNOGRAFIEVERSLAVING?**

*Er is hoop en je kunt hulp krijgen.
Ontdek hoe je in geloof voorwaarts
kunt gaan.*

42

JONGEREN

**DE INVLOED VAN
GOEDE VRIENDEN**

52-57, 62

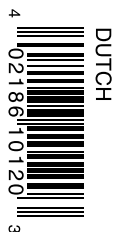
KOM DAN EN VOLG MIJ

**EFEZE 2: WAT ZIJN
DE HOEKSTENEN VAN
DE KERK?**

64

DE KERK VAN
JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Vriend

Groetjes uit
Congo!

Zie V4-V7

**President
Dallin H. Oaks**
Eerste raadgever in
het Eerste Presidium

Van anderen houden zoals Jezus van ons houdt

Jezus heeft zijn volgelingen een belangrijk gebod gegeven: houd van elkaar, zoals Ik van jullie houd (zie Johannes 15:12). Als volgelingen van Christus moeten we in vrede met anderen samenleven. Ook met mensen die andere dingen geloven dan wij.

Op deze manieren kun je van anderen houden zoals de Heiland van jou houdt:

- Wees aardig voor mensen die anders zijn.
- Respecteer hun geloof.
- Pest of beledig niemand.

- Luister aandachtig naar andere mensen.
- Wees beleefd. Maak geen ruzie.
- Kom op voor de waarheid.
- Vertel anderen nederig over het evangelie. 'Hou je] in liefde aan de waarheid' (Efeze 4:15).

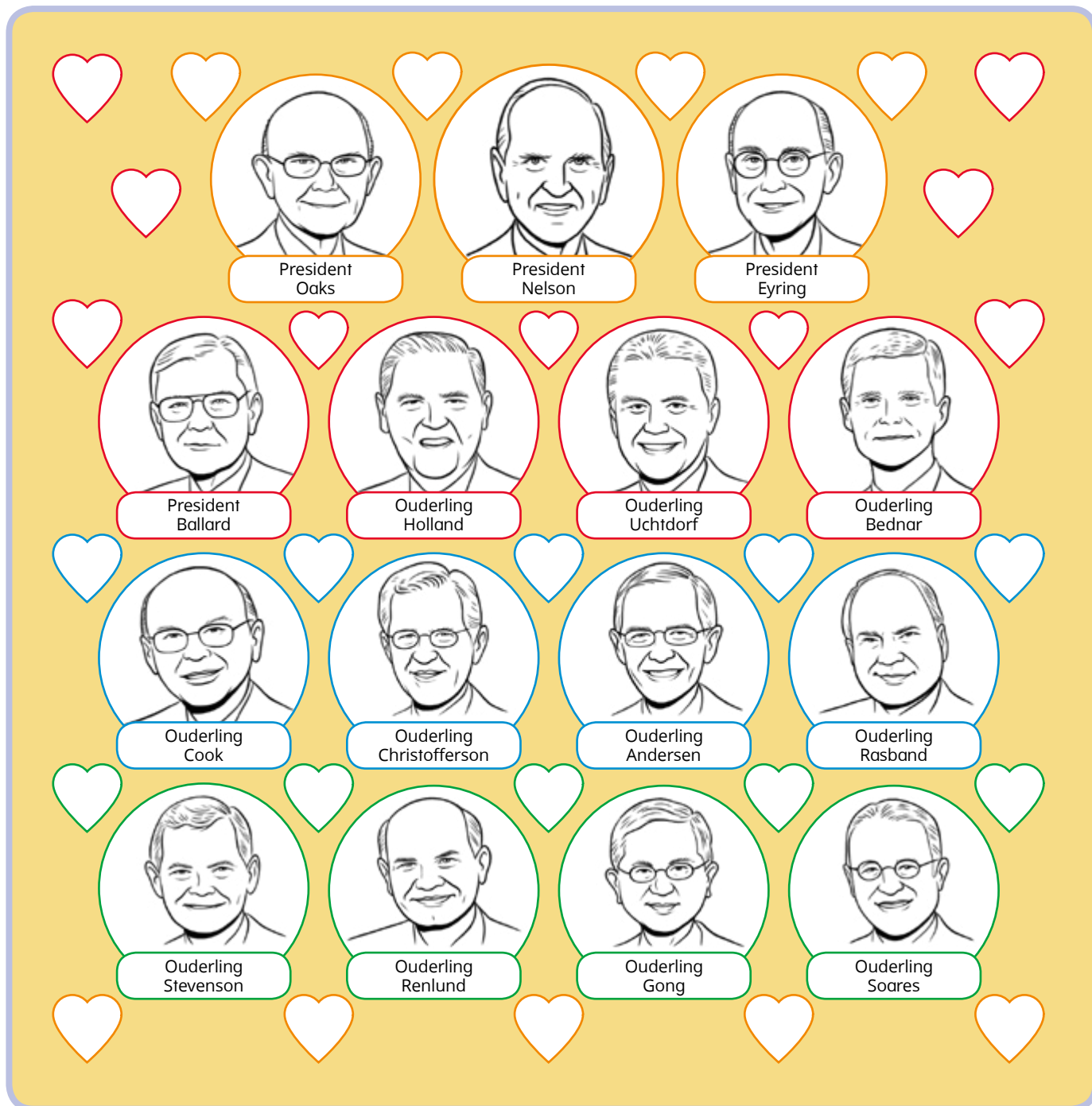
Het gebod van de Heiland om van elkaar te houden zoals Hij van ons houdt, is waarschijnlijk onze grootste uitdaging. Ik bid dat we altijd liefde kunnen tonen. ●

Naar 'Anderen liefhebben en omgaan met verschillen', Liahona, november 2014, 25–28.

Profeten en apostelen

In de Schriften staat dat de kerk is 'gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus Zelf de hoeksteen is' (Efeze 2:20). Dat betekent dat Jezus Christus de kerk door zijn profeten en apostelen leidt.

Kleur de plaatjes van de mannen hieronder in wanneer ze in de algemene conferentie spreken. Of kleur ze in als je na de conferentie met je familie over je lievelingstoespraken praat. Kleur telkens als iemand over Jezus spreekt een van de hartjes in. Hij houdt van jou!

Deze pagina hoort bij pagina 155 van *Kom dan en volg Mij - voor personen en gezinnen*.

We kunnen altijd bidden

*Prodi was bang om
in slaap te vallen.
Stel dat hij wéér een
nachtmerrie had.*

Lucy Stevenson
Kerktijdschriften

'Bid, Hij is daar.' (Kinderliedjes, 6.)

Prodi schrok wakker. Zijn hart klopte erg snel.

De regen pletste op het dak terwijl hij rechtop in de donkere kamer zat. Hij hoorde water van de Afrikaanse vijgenboom voor zijn raam naar beneden druppelen. De lucht voelde plakkerig en warm aan. Prodi haalde diep adem en probeerde tot rust te komen. Het was maar een droom.

Hij kroop uit bed, ging naar de kamer van zijn ouders en gluurde naar binnen. Mama en papa lagen lekker te slapen. Zijn zusje, Célia, was ook in dromenland. Alles was in orde. Hun gezin was veilig.

Prodi klauterde weer in bed en probeerde in slaap te vallen. Hij bleef maar woelen. Hij wist dat het maar een droom was, maar het was wel een heel enge! Hij was doodmoe, maar bang om in slaap te vallen. Stel dat hij wéér een nachtmerrie had.

Prodi lag op zijn rug en staaarde naar het plafond. Hij probeerde aan leuke dingen te denken. 'Hemelse vader, hoort U mijn gebed? En is het waar dat U daarboven op mij let?' Prodi kreeg een warm gevoel toen hij aan de tekst van zijn favoriete jeugdwerkliedje dacht. Zuster Kioska had hem geleerd dat zijn hemelse Vader altijd over hem waakte. Hij kon altijd en overal tot Hem bidden.

Prodi wist wat hij moest doen. Hij kroop uit bed en ging op zijn knieën zitten.

'Lieve hemelse Vader,' bad hij, 'ik ben echt bang. Bescherm ons alstublieft. En help mij alstublieft om in slaap te vallen en geen nare dromen te hebben.'

Prodi stopte met bidden en klauterde weer in bed. Hij ontspande zich en werd rustig. Al gauw viel hij in slaap.

Toen Prodi 's morgens wakker werd, scheen de zon door het raam. Hij hoorde in de keuken potten en pannen kletteren en ging mama zoeken. Célia zat aan tafel. Ze was wat restjes tapioca aan het eten. Mama was ook wat voor hem aan het klaarmaken.

'*Bonjour*', zei mama. 'Lekker geslapen?'

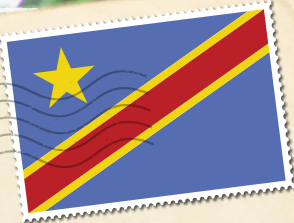
'Ik had een heel enge nachtmerrie', zei Prodi. 'Maar toen zei ik een gebedje. En door onze hemelse Vader werd ik rustig.'

'Wat erg dat je een enge droom hebt gehad', zei mama. Ze knuffelde Prodi en hield hem stevig vast. 'Maar ik ben heel blij dat je hebt gebeden. Onze hemelse Vader heeft je blijkbaar goed geholpen.'

'Zeker', zei Prodi. 'Ik ben weer in slaap gevallen en had geen nare dromen meer.' Prodi hield mama stevig vast. Hij vond het fijn om te weten dat hij altijd tot zijn hemelse Vader kon bidden, hoe bang hij ook was. ●

Sla de bladzijde om en lees meer over de jongen in dit verhaal!

Groetjes uit Congo!

Congo ligt in het
midden van Afrika.
Er wonen ongeveer
80 miljoen mensen.

Een groot deel van het land bestaat uit regenwoud. Daar wonen allerlei interessante dieren, zoals olifanten, gorilla's en neushoorns. Dit is een okapi.

**Hoi! Wij zijn
Margo en
Paolo!**

**We bezoeken de
Democratische
Republiek Congo,
kortweg Congo.**

Congo is bekend om
zijn prachtige traditionele
kunst, waaronder houten
beelden, geweven
manden en maskers.

In 1986 gingen de eerste zendelingen van onze kerk naar Congo. Nu telt De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen er al zestigduizend leden.

De meeste mensen in Congo spreken in de kerk Frans. Dat is de officiële landstaal. Maar er worden in Congo bijna 250 andere talen gesproken!

Dit jaar kreeg Congo zijn eerste tempel! De Congolese leden zijn heel blij dat er nu een tempel in hun land is.

Leuk dat je Congo met ons hebt verkend. Tot de volgende keer!

‘Op een zondag waren er overal soldaten. Mijn ouders zeiden dat het moeilijk zou zijn om naar de kerk te gaan. Ik zei dat we zeker de avondmaalsdienst moesten bijwonen. We toonden ons geloof en gingen naar de kerk om de dag van de Heer te heiligen.’

Prodi K. (7), Kinshasa (Democratische Republiek Congo)

‘Ik help graag andere mensen. Op een dag was een jongen in mijn klas tijdens de middagpauze verdrietig omdat hij niets te eten had. Ik deelde mijn eten met hem.’

Célia Tshidibi K. (5), Kinshasa (Democratische Republiek Congo)

Kom jij uit Congo? Schrijf ons dan! We willen graag van je horen. Zie pagina V24.

Ik wil niet
anders
zijn!

Eliza Broadbent

(Gebaseerd op een waargebeurd verhaal)

*'De waarde van zielen [is] groot in de ogen van God'
(Leer en Verbonden 18:10).*

Mika keek altijd uit naar haar dansles. Ze luisterde graag naar de muziek. Ze vond het leuk om de dansspasjes te oefenen tot ze die perfect kon. En ze vond het vooral erg fijn wanneer de hele klas samen danste. Dan leek het net of alle dansers hetzelfde waren. Dan leek het alsof zij niet de enige met het syndroom van Down was.

Vandaag leerden ze een nieuw dansspasje. Mika keek aandachtig hoe de lerares in de lucht sprong. Ze zag de andere meisjes het proberen. Sommigen deden het meteen goed. Anderen hadden een paar pogingen nodig. Mika deed haar uiterste best, maar het lukte haar niet.

'Kunt u mij helpen, juf?' vroeg Mika aan de lerares.

Het meisje naast haar keek naar Mika. Ze boog zich naar een vriendinnetje. 'Waarom praat ze zo raar?' fluisterde ze. De meisjes draaiden zich om en keken naar Mika.

Op weg naar huis was Mika heel stil.

Toen ze thuiskwam, was mama in de keuken deeg aan het kneden. Ze had meel op haar wang. Meestal vond Mika dat grappig. Maar vandaag zette ze haar tas gewoon op de grond en liet ze zich in een stoel aan tafel zakken.

‘Hoe was de dansles?’ vroeg mama.

‘Vreselijk’, zei Mika. ‘Ik vroeg om hulp en een meisje zei dat ik raar praat. En toen staarde ze naar me.’ Mika boog haar hoofd. ‘Ik wil niet meer naar de dansles.’

‘O, Mika!’ zei mama. ‘Het spijt me. Papa en ik zien je heel graag dansen. We zijn erg trots op je omdat je zo hard oefent!’

Mika kreeg tranen in haar ogen. ‘Ik vind het syndroom van Down niet leuk. Ik vind het niet leuk dat mijn gezicht anders is. Ik wou dat nieuwe dingen leren makkelijker voor me was. Ik moet zelfs oefenen om te kunnen praten!’

Papa ging naast Mika zitten en sloeg zijn arm om haar heen. ‘Mika, we houden *zielsveel* van je. We zouden niet willen dat je veranderde.’

Maar Mika schudde haar hoofd en verstopte haar gezicht in haar armen. ‘Ik wil niet anders zijn. Ik wil het syndroom van Down niet!’

Mama en papa waren even stil.

‘Ik heb een idee’, zei mama. Mika richtte haar hoofd op. ‘Vraag je hemelse Vader eens hoe *Hij* je ziet.’

Mika dacht erover na. Ze bad graag. Ze knikte langzaam. ‘Kun je de vraag opschrijven, zodat ik straks weet wat ik moet zeggen?’

Mama schreef de vraag op. Mika nam het papiertje en ging naar haar kamer om te bidden.

Toen ze even later de keuken weer binnenliep, straalde haar gezichtje. ‘Onze hemelse Vader heeft geantwoord!’ zei ze.

‘Wat zei hij?’ vroeg mama.

‘Hij zei: “Mika, Ik houd van je zoals je bent”’, zei ze. ‘En Hij zei dat erg HARD!’

Tijdens haar volgende dansles maakte Mika zich geen zorgen meer over wat de andere meisjes van haar syndroom van Down dachten. Maar ze zag wel een ander meisje dat verdrietig was en Sara heette. Sara vond het ook moeilijk om de nieuwe pasjes te leren.

Toen Mika thuiskwam, schreef ze een briefje naar Sara. Ze tekende er veel hartjes op. Mama hielp haar schrijven.

‘Lieve Sara’, schreef Mika. ‘Je danst heel goed. Ik wil je vriendin zijn. Ik ben blij dat we samen leren dansen.’

Mika wilde Sara het briefje dolgraag geven. Ze wou dat Sara zich tijdens de dansles ook gelukkig en geliefd voelde. ●

De auteur woont in Utah (VS).

Ouderling Stevenson bezoekt Chili

De apostelen reizen over de hele wereld om mensen te bedienen en ze over Jezus Christus te leren.

Ouderling Gary E. Stevenson en zijn vrouw, Lesa, reisden samen met president Russell M. Nelson en zijn vrouw, Wendy, naar Chili voor een heel belangrijke gebeurtenis. Er werd in de stad Concepción een nieuwe tempel ingewijd!

Die mooie nieuwe tempel is de tweede in Chili en al de achttiende in Zuid-Amerika.

Er zijn in Chili veel aardbevingen. De Concepcióntempel heeft een bijzonder fundament zodat hij bij een aardbeving niet wordt beschadigd.

Kinderen gingen er met hun ouders naartoe om het bijzondere inwijdingsgebed van president Nelson te horen.

Laura en Alicia O. hielpen om de laatste steen in te metselen. Die wordt de hoeksteen van de tempel genoemd. Toen was de tempel klaar en kon hij worden ingewijd.

'Het was een hemelse dag.'

Nu kunnen goede leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen de tempel binnengaan. Ze kunnen er aan hun familieleden worden verzegeld en anderen dienen door zich te laten dopen!

Ouderling Renlund bezoekt kinderen

Ouderling Dale G. Renlund reist samen met zijn vrouw, zuster Ruth L. Renlund, de wereld rond om mensen over Jezus Christus te vertellen. Hij houdt toespraken en spreekt met zendelingen. Maar hij vindt het vooral erg leuk om met kinderen te praten en ze een hand te geven. Soms gaat hij zelfs naar het jeugdwerk!

'Zal ik je een geheimpje vertellen? De *Vriend* is mijn favoriete kerktijdschrift. Die lees ik altijd eerst!'

Ouderling Renlund wil dat alle kinderen weten dat onze hemelse Vader ze kent en van ze houdt.

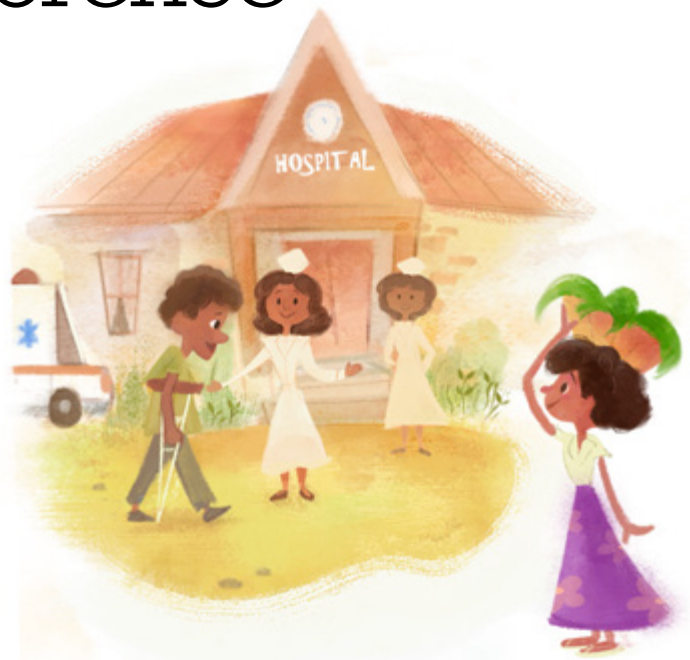
Een wit kapje voor Florence

Jordan Monson Wright

(Gebaseerd op een waar gebeurd verhaal)

De 13-jarige Florence Onyejekwe kwam aan op haar vaste plekje op de rumoerige markt in Onitsha (Nigeria). De straat stond vol met markt-kramers die naar de kopers riepen. Vrouwen balanceerden grote zakken met spullen op hun hoofd. Het was vakantie en Florence wist dat haar vriendjes plezier aan het maken waren. Maar Florence verkocht tijdens de vakantie plantjes op de markt. Dat was de enige manier om haar schoolgeld te betalen.

Maar Florence klaagde niet, want haar moeder verkocht de hele dag zoete aardappelen op de markt om eten voor haar gezin te kunnen kopen. Mama werkte heel hard. En papa ook. Maar ze waren niet naar school geweest en hadden weinig

mogelijkheden. Florence was bijna klaar met de basisschool. Als ze naar school bleef gaan, kon ze misschien een goede baan krijgen en haar familie helpen.

Toen ze thuiskwam, vroeg Florence aan haar ouders: 'Kan ik naar de middelbare school gaan? En naar de universiteit?'

Mama keek naar nnam (papa) en schudde haar hoofd. 'We kunnen de universiteit niet betalen', zei nnam. Florence boog haar hoofd. Ze wilde niet dat mama en nnam haar teleurstelling zagen.

Een paar dagen later ging Florence naar het ziekenhuis om medicijnen te halen. Het was er bijna even druk als op de markt, maar minder rumoerig. Florence staarde naar de verpleegsters met hun nette witte kapje. Ze beeldde zich in dat ze zo'n uniform droeg en in een groot ziekenhuis zieken en baby's verzorgde. Misschien kon *zij* verpleegster worden.

Florence wist dat haar ouders gelijk hadden – het zou moeilijk worden om een opleiding te volgen. Maar

Florence kon hard werken. Ze besloot het te proberen.

Florence studeerde elke dag, ook al had ze veel karweitjes. Ze werd tot de middelbare

school toegelaten, en nnam leende geld zodat ze kon gaan. Later kreeg ze te horen dat de overheid haar zou helpen om haar opleiding verpleegkunde te betalen. Ze was heel dicht bij haar droom!

Maar toen ze aan haar opleiding moest beginnen, begon Florence te twijfelen. En als het nu eens te moeilijk was? Of als ze eenzaam was? Florence boog haar hoofd en bad: 'Lieve God, geef me alstublieft de kracht om mijn opleiding te volgen en hard te werken.'

Op de verpleegstersschool leerde Florence medicijnen geven en instrumenten schoon houden. Soms werden haar patiënten beter, maar soms ook niet. Florence bad vaak om moed. Na drie lange jaren studeerde Florence als beste student in haar klas af. Haar droom was uitgekomen! Ze droeg een wit verpleegsterskapje en verdiende genoeg om haar familie te helpen.

Vele jaren later bezocht Florence een kleine gemeente in het zendingsgebied Accra in Ghana. Haar man, Christopher Chukwurah, was er zendingspresident. Florence leerde er enkele kinderen kennen die niet altijd naar school konden gaan. Ze wisten niet wat ze met hun

toekomst aan moesten. Ze deden Florence aan zichzelf denken toen ze klein was. 'Wat kan ik zeggen om ze te helpen?' bad ze stilletjes.

Toen kreeg ze een duidelijke gedachte: vertel ze over jouw leven.

Florence dacht na over haar leven. Ze had zowel in Nigeria als in de Verenigde Staten in ziekenhuizen gewerkt. Ze was met een goede man getrouwd, en samen hadden ze De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen gevonden. Ze was moeder geworden. En nu hielp ze zendingen om gezond te blijven en hard te werken. Haar hemelse Vader had haar geholpen om verpleegster te worden. Dankzij Hem kon ze veel meer dan ze had gedroomd. Dat kon Hij ook voor deze kinderen doen.

Florence keek de kinderen aan en glimlachte. 'Kennen jullie die witte kapjes die verpleegsters dragen? Ik zag zo'n kapje en besloot dat ik verpleegster wilde worden ...' ●

De auteur woont in Michigan (VS).

Op deze foto draagt Florence het witte kapje dat ze zo graag wilde!

Brooklyn P. (9), Utah (VS)

Vorig jaar koos ik in de bibliotheek een boek over een meisje dat een blog startte. Ik dacht dat het een leuk boek zou zijn omdat het hoofdpersonage even oud als ik was, en omdat mijn mama blogger is. Ik dacht dat ik me in haar situatie zou kunnen inleven.

Maar na een paar bladzijden was het meisje al aan het vloeken. Ik voelde me er niet goed bij. Maar ik bleef lezen en hoopte dat het niet nóg eens zou gebeuren. Een paar bladzijden verder deed ze het weer.

Ik vertelde mama wat ik had gevonden. Ik wist niet of ik moest blijven lezen. Mama zei dat ik zelf mocht kiezen. Maar ze was met me eens dat het waarschijnlijk niet goed was om te blijven lezen als het meisje slechte

dingen zei. Mama zei dat het vooral niet goed was als het meisje met de naam van de Heer vloekte.

Ik wilde uitzoeken of er nog meer vloeken in het boek stonden en bladerde het door. Ik ontdekte dat dit meisje de hele tijd met de naam van de Heer vloekte. Ik besloot het boek naar de bibliotheek terug te brengen.

Wat was het jammer dat de schrijver van het boek met de naam van de Heer vloekte. Maar toen ik het boek had teruggebracht, was ik blij omdat ik de juiste keuze had gemaakt. Ik wist dat ik me aan 'Mijn evangelie-normen' in het boekje *Geloof in God* hield. Daarin staat: 'Ik lees en kijk alleen naar dingen die goed zijn in de ogen van mijn hemelse Vader.' Ik weet dat we de naam van onze hemelse Vader en van Jezus eerbiedig moeten gebruiken. ●

Blijf ik lezen?

Alle dingen zijn mij mogelijk door Christus, Die mij kracht geeft

(zie Filippenzen 4:13).

**Zuster
Joy D. Jones**
Algemeen jeugd-
werkpresidentie

De tempeluitdaging

'Het hart van de kinderen zal zich tot hun vaders wenden' (Leer en Verbonden 2:2).

Op een zondag gingen mijn raadgeefsters en ik samen naar de kerk. We hielden toespraken over de tempel en de bijzondere dingen die daar gebeuren. Na de dienst kwam de 12-jarige Colby naar me toe en gaf me een hand. We praatten over de tempel. Ik gaf hem de uitdaging om een familienaam te zoeken die hij mee naar de tempel kon nemen.

Kort daarop kreeg ik een brief van Colby. Hij schreef:

'Ik ging naar huis en vond een naam. Ik had mijn betbetovergrootvader gevonden!

'Een tijdje later ging ik naar de tempel en liet me voor hem dopen. Dat was heel bijzonder omdat mijn

broer me voor hem doopte en mijn vader me voor hem bevestigde.

'Ik kreeg een warm, rustig gevoel vanbinnen. Wat ik voor mijn voorouder deed, was heel goed, want nu kan hij naar het celestiale koninkrijk gaan en bij zijn familie zijn. Ik voelde me de hele dag erg goed.

'Ik ontdekte ook dat niemand nog weet wie de ouders van mijn betbetovergrootvader zijn. Ik kan hun namen dus opzoeken en daar ook mee naar de tempel gaan!'

Colby is een uitstekend voorbeeld voor ons! Hoe jong je ook bent, je kunt altijd een voorbeeld voor je familie en vrienden zijn. Je kunt iedereen die je kent de zegeningen van het evangelie brengen – zelfs je voorouders! ●

Plaatjes en praatjes

De algemene conferentie vindt deze maand plaats! Lees hieronder waarom deze kinderen de conferentie leuk vinden.

Ik vind de verhalen en het koor heel leuk. Ik luister ook graag naar gelijkenissen die ze vertellen.

Yuri H. (8), Taoyuan (Taiwan)

Ik luister graag naar de profeet omdat de Heer door hem spreekt.

Andrés C. (12), Valle del Cauca (Colombia)

Ik kijk graag naar de conferentie omdat ik van de profeten wil leren en het fijn vind om bij mijn familie te zijn.

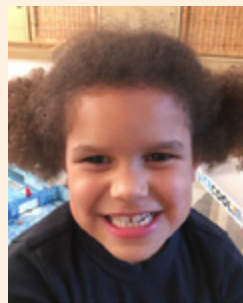
David J. (9), Sololá (Guatemala)

Abel C. (10) en Tina S. (9) uit Bong (Liberia) zijn broer en zus. Abel vindt de conferentie leuk 'omdat we elk jaar tijdens de conferentie onze profeet als president van de kerk steunen'. Tina 'vindt het leuk wanneer de profeet over tempels spreekt'.

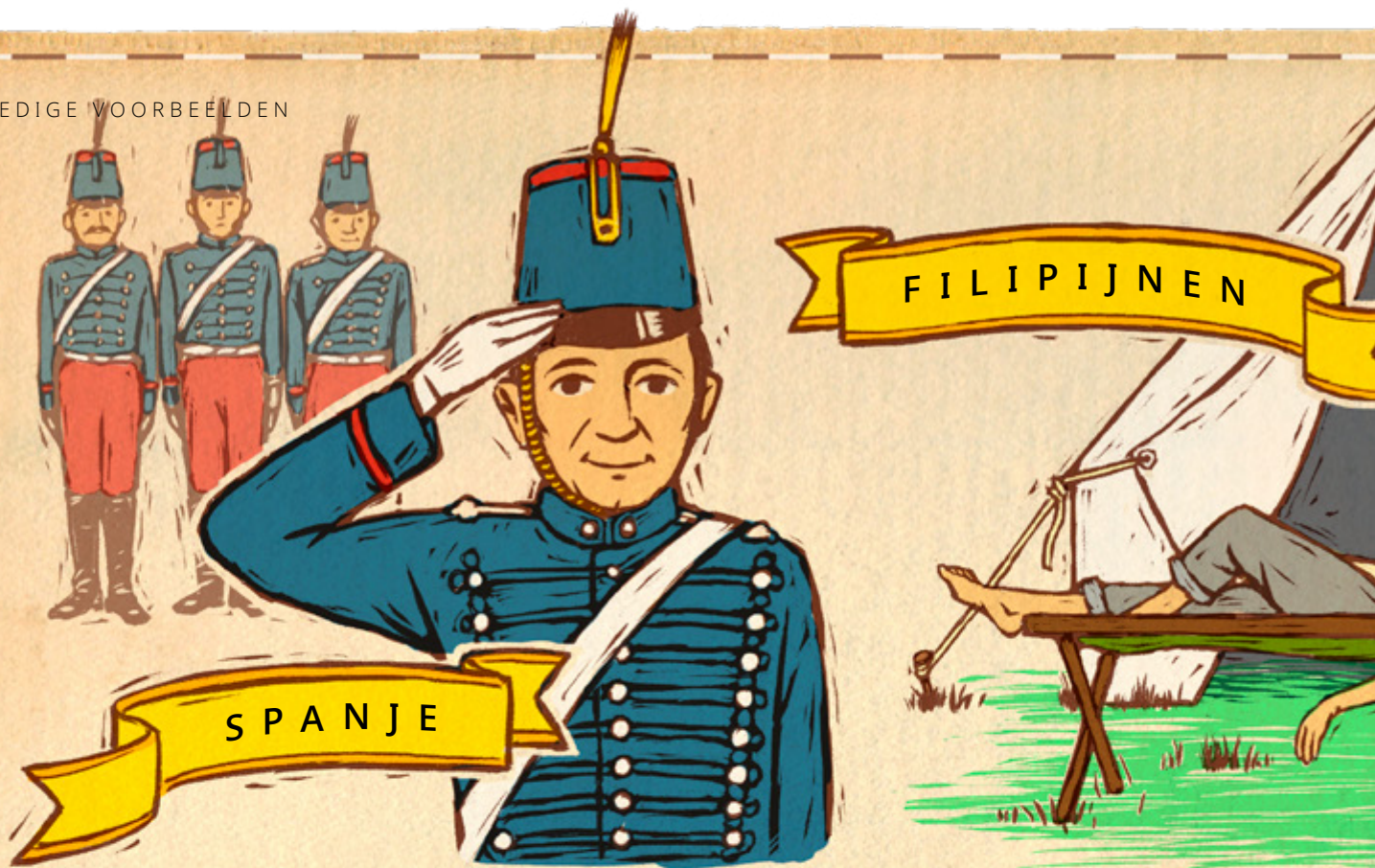

Anna B. (10) uit Maharashtra (India) kijkt samen met haar mama naar de conferentie. Ze legt altijd haar dagboek en balpennen klaar om de getuigenissen en boodschappen van de sprekers op te schrijven.

David en Juliana M. (4 en 6) uit Zuid-Holland vullen voor de conferentie vijftien kommetjes met lekkernijen. Ze plakken een foto van een apostel of lid van het eerste presidium op elk kommetje. Wanneer een van die broeders spreekt, eten ze de inhoud van dat kommetje op!

De Heer in het Spaans dienen

Jennifer Maddy

(Gebaseerd op een waar gebeurd verhaal)

Stel je voor dat een vriend je zijn of haar lievelingsboek geeft. Je slaat het open ... en merkt dat je het niet kunt lezen. Het is in een andere taal geschreven! Wat zou je doen?

In de begintijden van de kerk bestond het Boek van Mormon alleen in het Engels. President Brigham Young riep twee zendingen en gaf hun de opdracht om het evangelie in Mexico te verkondigen en het Boek van Mormon in het Spaans te vertalen. Ze hadden hulp nodig. Maar ze wisten niet dat God aan de andere kant van de oceaan een man had voorbereid die hun die hulp kon geven.

Meliton Gonzalez Trejo kwam uit een rijke familie in Spanje. Hij deed zijn best op school en werd officier in het Spaanse leger. Hij had interesse in godsdienst, maar kon er geen vinden waar hij zich goed bij voelde. Op een dag hoorde hij een andere officier over mensen spreken die zichzelf 'heiligen' noemden. Ze waren lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Een profeet van God had hen naar de

Rocky Mountains in de Verenigde Staten geleid. Meliton wilde hen heel graag ontmoeten. Hij ging met het leger op expeditie in de Filipijnen en hoopte dat hij op die manier later in de Verenigde Staten zou komen. Maar Meliton kreeg het zo druk dat een bezoekje aan de heiligen minder belangrijk leek.

Toen werd Meliton ernstig ziek. Hij herinnerde zich waarom hij naar de Filipijnen was gegaan en vroeg aan God wat hij moest doen. Die nacht had Meliton een bijzondere droom. Hij wist dat hij naar de Rocky Mountains moest gaan.

Toen Meliton zich weer beter voelde, reisde hij naar de Verenigde Staten. Hij kwam op 4 juli 1874 in Californië aan en trok naar Salt Lake City.

Toen Meliton in Salt Lake City aangekomen was, had hij een probleem: hij kon wel Engels lezen, maar had het nog nooit gesproken. Hij kon met niemand praten! Maar hij besloot dat hij de aandacht dan maar op een andere manier moest trekken. Meliton trok zijn Spaans legeruniform aan en marcheerde door de straten van de

stad. Net zoals hij had gehoopt, merkten veel mensen hem op! Uiteindelijk zag broeder Blanchard hem. Broeder Blanchard was hoogleraar aan de universiteit, lid van de kerk en hij sprak Spaans. Hij hielp Meliton om een stekje in de stad te vinden en onderwees hem in het evangelie. Kort daarna liet Meliton zich dopen.

Broeder Blanchard stelde Meliton ook voor aan president Brigham Young. Meliton zei tegen president Young dat hij het Boek van Mormon dolgraag in het Spaans wilde vertalen.

President Young vroeg Meliton om de zendingen die naar Mexico gingen te helpen door delen van het Boek van Mormon in het Spaans te vertalen. Meliton vertaalde wekenlang Engelse woorden in het Spaans. Elke avond nam hij zijn vertaling met de zendingen door. Zij spraken een beetje Spaans, maar vonden dat iemand met Spaans als moedertaal die belangrijke vertaling moest doen. Ze wisten dat Meliton een antwoord op hun gebeden was. In 1875 werd de vertaling gepubliceerd. Het boek kreeg de titel *Trozos Selectos del Libro*

de Mormon (Een selectie uit het Boek van Mormon).

De zendingen konden eindelijk naar Mexico vertrekken. Ze laadden 1500 exemplaren van de vertaalde Schriftuur op paarden en begonnen aan hun reis. Spaanstaligen konden het Boek van Mormon nu voor het eerst in hun eigen taal lezen! Hoewel Meliton in het verre Spanje woonde, leidde onze hemelse Vader hem precies naar waar hij moest zijn. Meliton bracht het woord van God door zijn moed en geloof tot talloze mensen. ●

De auteur woont in Utah (VS).

Meliton Gonzalez Trejo (1844–1917) vervulde een aantal zendingen naar Mexico en doopte er enkele van de eerste kerkleden. In 1886 hielp hij bij de vertaling van het hele Boek van Mormon in het Spaans.

De zendingsreizen van Paulus

Marissa Widdison
Kerktijdschriften

Na de opstanding van Jezus reisde de apostel Paulus naar verschillende landen om de mensen over Jezus te vertellen. Er waren toen nog geen auto's of vliegtuigen, dus hij moest veel lopen! Soms reisde hij per boot.

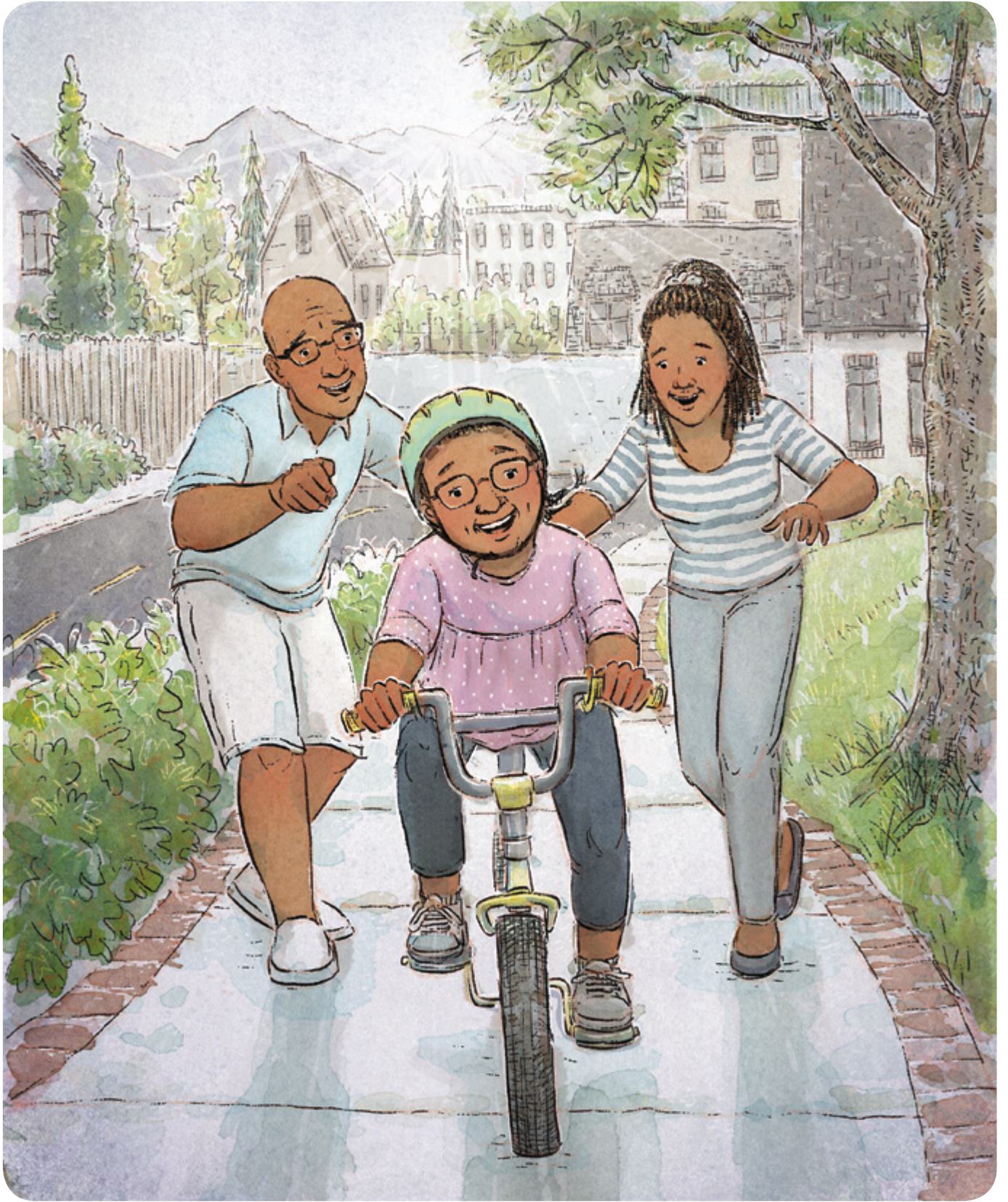
Paulus onderwees de mensen in hun kerken en thuis.
Hij onderwees ze op heuvels en op straat.

Veel mensen vonden de boodschap van Paulus niet leuk. Ze gooiden hem soms in de gevangenis. Af en toe werd Paulus ook ziek.

Maar toch oefende hij geloof. Hij zei: 'Alle dingen zijn mij mogelijk door Christus.' Hij wist dat Jezus hem sterk zou maken.

Dankzij Jezus Christus kan ik ook sterk zijn. Hij houdt van mij en ik houd van Hem! ●

Jezus helpt mij om moeilijke dingen te doen

ILLUSTRATE APRYL STOTT

Beste ouders,

Een van de hoofdboodschappen in het Nieuwe Testament is dat we, ongeacht onze omstandigheden, in Christus gemoedsrust en vreugde kunnen vinden. De uitgave van deze maand stelt die boodschap centraal.

- Op p. V4 wordt een jongen getroost die een nachtmerrie heeft.
- Op p. V8 wordt een meisje met het syndroom van Down eraan herinnerd dat onze hemelse Vader van haar houdt.
- Op p. V15 staat een poster met de boodschap: met de hulp van Jezus Christus is alles mogelijk.
- Op pp. V20–23 vindt u Paulus' voorbeeld van geloof.

Lees dit tijdschrift samen en zoek naar manieren waarop Jezus en onze hemelse Vader de mensen in de verhaaltjes hielpen. U kunt woorden onderstrepen die hun moeilijkheden beschrijven. Omcirkel vervolgens woorden die beschrijven wat voor hulp ze kregen. Bespreek als gezin dat onze beproevingen soms worden weggenomen en dat we op andere momenten sterk worden gemaakt, zodat we onze beproevingen kunnen doorstaan. Maar in ieder geval houden Jezus en onze hemelse Vader van ons. En Ze staan voor ons klaar!

We wensen u een vreugdevolle maand,
de *Vriend*

Stuur de tekeningen of ervaringen van uw kind naar de *Liahona*

Ga naar liahona.ChurchofJesusChrist.org en klik op 'Submit an Article or Feedback'. Of stuur ze naar liahona@ChurchofJesusChrist.org en vermeld de naam, leeftijd en woonplaats van uw kind. Voeg ook uw toestemming toe: 'Ik, [uw naam], geef De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen toestemming om de inzending van mijn kind in kerktijdschriften, op kerkwebsites en op sociale media te publiceren.' We horen heel graag van u!

Zoek de verstopte Liahona!

INHOUD

- V2** Van anderen houden zoals Jezus van ons houdt
- V4** We kunnen altijd bidden
- V6** Groetjes uit Congo!
- V8** Ik wil niet anders zijn!
- V10** Apostelen reizen over de hele wereld: Ouderling Stevenson bezoekt Chili
- V11** Apostelen reizen over de hele wereld: Ouderling Renlund bezoekt kinderen
- V12** Een wit kapje voor Florence
- V14** Blijf ik lezen?
- V15** Schitterend idee: Alle dingen zijn mij mogelijk door Christus
- V16** De tempeluitdaging
- V17** Plaatjes en praatjes
- V18** Moedige voorbeelden: De Heer in het Spaans dienen
- V20** Verhalen uit de Schriften: De zendingsreizen van Paulus
- V23** Kleurplaat: Jezus helpt mij om moeilijke dingen te doen

OP DE OMSLAG VAN DE *VRIEND*
Illustratie Macky Pamintuan